160

CONSILIUL SECURITĂŢII STATULUI
DIRECŢIA PERSONAL ŞI ÎNVĂŢĂMÎNT

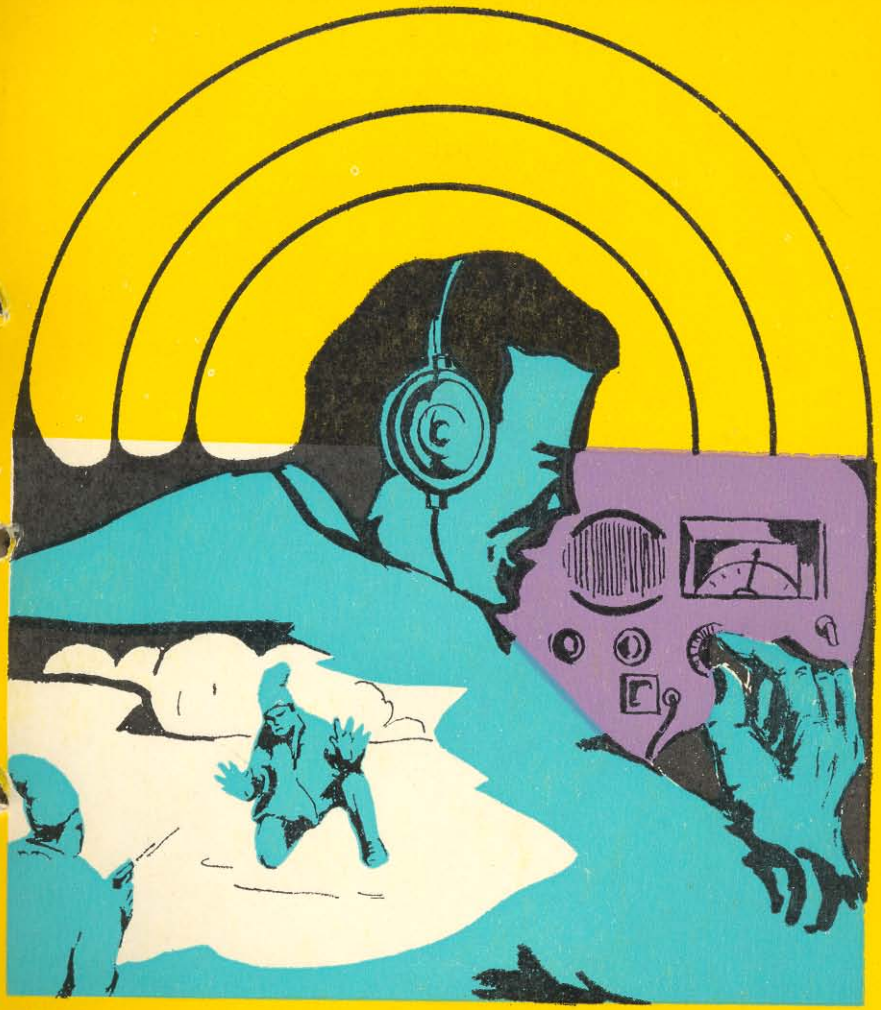

singur
PRINTRE DUSMANI

Un student ceh de optsprezece ani, posedînd o neobișnuită cunoaștere a limbilor străine, condamnat la moarte de naziști în 1942, acceptă — pentru a fi lăsat în viață, — oferta de a colabora cu serviciul secret hitlerist. Naziștii îi asigură o instruire de spionaj specială. Pînă la sfîrșitul celui de-al doilea război mondial lucrează ca agent al Serviciului de siguranță nazist în diferite țări europene. Reușește să stabilească legătura cu serviciul secret britanic pentru care procură, ajutat fiind de calitatea sa de colaborator al Serviciului de siguranță nazist, informații prețioase. Resemnarea lui inițială se transformă treptat în ură împotriva naziștilor și culminează cu dorința de răzbunare.

CONSILIUL SECURITĂȚII STATULUI
DIRECȚIA PERSONAL ȘI ÎNVĂȚĂMÎNT

PENTRU UZ INTERN

SINGUR PRINTRE DUȘMANI

Seria 1382

1971

Traducere realizată de lt. GHEORGHE ANGHELESCU
Coperta executată de cpt. EMILIAN GRASU

AICI A CĂZUT
ÎN TIMPUL INSURECȚIEI
DIN MAI 1945
EROUL NECUNOSCUT

În iarba verde din mijlocul unei pieți pragheze încărunțește un mic monument de granit; are o inscripție aurită, puțin patinată. Două, trei buchete de flori îl împodobesc în fiecare an, în zile de sărbătoare. Atunci, în fața lui se opresc martori ai luptelor ce s-au dat pe aceste meleaguri și deapănă amintiri. Uneori vin turiști, iar deseori copii. Zilnic se perindă prin fața lui sute de oameni. Zeci de ochi aruncă priviri rapide pe inscripție și deseori în mintea trecătorilor încolțește o întrebare fugară : CINE O FI FOST ?

FURT ÎN GARĂ

— Sînt opt milioane de coroane în casa de bani cea mare și o jumătate de milion în cea mică. Țineți-vă, băieți ! E totul în ordine ?

— Da, răspund eu cel dintîi, poate pentru că frica mă încearcă mai tare decît pe ceilalți.

— Da, continuă și Jirka Vales.

— Da, mormăie Honza Lukes.

Strada este întunecată și adie un vînt rece.

Trecem pe bulevardul Carol într-un automobil negru, mare.

— Aveți toți mănuși ?

Milan Kares continuă cu întrebările stînd aplecat puțin în față, deasupra volanului, probabil pentru a scruta mai bine semiîntunericul.

— Fii pe pace ! Karel Vobr vorbește pentru toți. Este șeful grupei noastre.

— Milan, de unde ai luat mașina ? izbucnește pe neașteptate Zdenek Lechnyr.

— Din garajele germane. Am promis doar că vin cu faruri naziste, nu ?

Motorul Mercedesului s-a liniștit. Am observat că are marca poliției și din clipa asta mă tem. Ce va fi dacă încep să-l caute ? Ce va fi dacă nu reușim ?

Piața Cyril și Metodiu. Cotim la stînga, trecem pe un pod deasupra brațului întunecat al Vîltavei. Ne oprim la o poartă. Iese paznicul, purtînd pe umeri o șubă groasă.

— Alo, strigă Milan prin ferestruica trasă.

Paznicul iuțește pasul.

— Poliția secretă ! Deschideți ! ordonă Milan în nemțește.

Paznicul salută.

Poarta se deschide. Și noi trecem cu mașina pe un drum îngust, plin de rîpe, dintr-o parte mărginit de un gard, din cealaltă de un antrepozit și de magaziile gării Vîltava. Cunoaștem fiecare locșor : ieri după-amiază am fost aici să cercetăm terenul.

Clădirea cu un etaj, numită Vama veche, se poate mai degrabă închipui decît vedea. Pînă în depărtare pîlpîie licăririle luminilor de pe peronul pe care o locomotivă aruncă snopi de scîntei aurii.

Sărim din mașină. Milan dă cu voce tare tot felul de comenzi; în nemțește, bineînțeles. Doi paznici iau poziția de drepți.

— Gestapo ! le strigă Vobr în față.

— În clădire sînt manifeste ilegale. Facem percheziție. Pînă una alta, sînteți reținuți, le tălmăcesc eu celor de față într-o cehă cît pot mai greoaie. Și-i împingem cîteva trepte mai încolo, într-o mică hală.

Karel Vobr păzește mașina și intrarea, iar Zdenek Lechnyr și Honza Lukes aduc din mașină aparatul de sudură autogenă. Îi ajut. La etajul întîi se află casele de bani...

Milan a făcut deja un orificiu destul de larg în ușa unei case de bani cu aparatul de sudură. Honza și Zdenek îndeasă în saci teancurile de bancnote.

Afară este frig. Deodată, auzim pași traversînd liniile ferate. Pietrișul pîrîie sub bocancii grei... Or fi mai mulți ? Karel are un pistol în mînă.

— Nu te prosti, îi spun și îl prind de braț.

Încearcă să scape de mine. Apoi, deodată, din întuneric se desprinde un feroviar vîrstnic. Nici nu se trezește bine din șocul surprinderii, că se și află împreună cu ceilalți reținuți.

Timpul aleargă.

Milan, transpirat, înjură aplecat peste o mică nișă în care se afla o altă casă de fier; aceasta, înnegrită de fum, cu o tăietură în mijloc, arată oribil; dar banii tot nu pot fi scoși. Îndreptăm aparatul de sudură aici.

— Ardem tot locul ! se înfurie Milan și face să țîșnească în casa de bani flacăra albastră a aparatului. Distrugeți toate racordurile telefonice ! ordonă el, apoi.

Aceasta este sarcina mea. Mă ajută Honzik. Spargem toate receptoarele; cu un cuțit tăiem firele telefonice. Zdenek și Milan cară sacul cu bani. Aparatul de sudură rămîne lîngă seif.

Este ora opt seara. Operațiunea o începusem pe la șase.

Intru în încăperea unde se află persoanele reținute. Nu se mișcă nimeni. Kares sloboade cu bruscheţe niște cuvinte pe care le traduc cu greutate :

— Toți cei reținuți vor aștepta sosirea unor alți membri ai Gestapoului, care sînt în drum spre voi. Rămîneți acolo unde vă aflați !

Încuiem ușile, sărim în mașină și Milan pornește motorul. Gonește cu repeziciune pe drumul îngust.

Paznicul se grăbește să ne deschidă cît mai repede porțile, iar cînd gonim prin fața lui îl vedem cu mîna la cozorocul șepcii...

Îmi privesc partenerii prin paharul de coniac.

Milan — gazda — își pilește unghiile. Jirka dă drumul unui gramofon, Honzik și Zdenek aleg plăcile și se ceartă pe care să le pună mai întîi.

Îmi pun paharul pe covor și citesc ziarul „Ceske slovo“ [1]. Numărul de Anul nou.

În pagina întîi, un manifest al guvernului. Iar în cea de-a doua, aproape jos de tot, din nou — a cîta oară să fie ? — îmi reține atenția un titlu :

„FURT DE 400 000 DE COROANE ÎN PRAGA

[1] „Cuvîntul ceh“.

În ziua de 30 decembrie 1941, în orele tîrzii ale serii, infractori necunoscuți au spart casa de bani a unei întreprinderi din Praga II, orașul nou, din care au furat suma de 400 000 de coroane, alcătuită în cea mai mare parte din bancnote noi de cîte o mie.

Făptașii au sosit la locul infracțiunii cu un automobil. Semnalmentele lor sînt cunoscute. Spargerea a fost făcută cu ajutorul unui aparat de sudură autogenă funcționînd cu carbid. În felul acesta au ajuns să deterioreze și bancnotele și nu este exclus ca infractorii să încerce să schimbe bancnotele deteriorate. Orice amănunt asupra faptului de mai sus rugăm să fie adus la cunoștința celei mai apropiate secții de poliție".

Jirka pune a doua oară placa cu Solitude [1].

— Ziarele au întîrziat puțin, nu ? Domnilor, trebuie să se fi făcut mare agitație ! spune Milan rîzînd.

— Cum or fi aflat ? meditează Honzik.

— De la mine ! răspunde Milan.

Liniște și priviri întrebătoare.

— Da, cînd ne-am despărțit am alarmat telefonic dintr-o cabină oarecare polițiile cehă și germană. Apoi am dus mașina Gestapoului în strada Bredovska și m-am uitat cum friții alergau spre locul cu pricina...

— Om energic... răsuflă Zdenek admirativ.

Noi, ceilalți, tăcem.

— De ce nu publică atunci despre ce întreprindere este vorba ? gîndește cu voce tare Honzik.

Dar nimeni nu-i răspunde.

Sună soneria.

Încremenim cu toții.

Soneria se face auzită din nou : o dată prelung și de două ori scurt.

Răsuflăm ușurați : este codul nostru.

— Noroc, băieți ! Adică, gangsterilor !

---

[1] Singurătate.

Noul venit scoate încet un ziar de sub palton. Pe guler și pe umăr i se topesc fulgii de zăpadă. Ne dă la o parte și desface „Vecerni Ceske Slovo“ [1].

— Tocmai acum a apărut ! zice el, strîmbîndu-se și arătînd un supratitlu mare.

Karel citește cu voce tare, puțin tulburat :

„FURTUL SĂVÎRȘIT DE GANGSTERI ÎN PRAGA

...au mai furat din încăpere un radioreceptor marca Philips Nocturno, seria 307/806... Unul din infractori ar putea fi un bărbat de aproximativ 25 de ani, înalt de 180 cm, neobișnuit de slab, supt la față, nas acvilin. Era îmbrăcat, după cît se pare, într-un palton gri, purta pantofi negri, iar pe cap o pălărie închisă la culoare, moale, acoperindu-i adînc fruntea. Celălalt infractor era mai înalt decît primul, slab, cu o față fină...“.

— Te-au nimerit, Milan.

— Ei, și ? face Kares cu mîna, în semn de indiferență.

Se observă totuși că este neplăcut surprins.

— Ai cam îngălbenit, îl ironizează Jirka.

— Ține-ți gura ! Și gîndește-te mai bine cum să scapi de radioul acela !

— Păi, este clar. Chiar astăzi. În Vîltava cu el ! promite Vales.

Zdenek toarnă coniac.

— Așa, gangsterilor ! În sănătatea noastră ! ridică el paharul.

— E cazul să ne odihnim puțin, băieți, propune Milan.

Mă uit la toți.

Gangsteri ?

Totul a început la sfîrșitul vacanței, pe malul Elbei, nu departe de Brandys, unde locuiesc părinții mei. Băieții sosiseră acolo într-o sîmbătă — Karel Vobr, Zdenek Lechnyr,

[1] „Cuvîntul ceh de seară“.

Jirka Vales și Honza Lukes. Eram colegi la o școală industrială, mai precis la electrotehnică.

După ce ne-am bălăcit prin apa caldă a Elbei, ne-am instalat un cort și am început să vorbim despre viață, despre război, despre tot ce preocupa mai mult oamenii în vremurile acelea grele.

— Se termină sau nu se termină o dată cu asta, a izbucnit la un moment dat Karel, ținînd un firicel de iarbă în gură.

— Așa nu se mai poate trăi, adăugă repede Jirka, prietenul nedespărțit al lui Vobr. La școală stăteau în aceeași bancă, iar acasă învățau împreună.

— Ce ți-a venit așa, dintr-o dată ? întrebă încet Honzik.

— Atunci, ascultați...

Karel luă ziarul :

„În ziua de 4 septembrie 1941 a fost executată, ca urmare a sentinței pronunțate de un tribunal german din Praga, o grupă de trei persoane învinuite de activitate ostilă Reichului..." Citi rar numele celor trei persoane, vîrsta lor, ocupația, adresele. „Sus-numiții au pus în circulație manifeste al căror conținut atîța la violență împotriva securității Reichului".

O clipă tăcurăm cu toții.

— De ce ne citești asta ? bombăni Zdenek.

— Îmi tot bat capul cum au putut să-i descopere.

— Au lucrat prost, de aceea i-au descoperit, interveni și Jirka.

— N-au fost precauți, își dădu apoi cu părerea Honzik. Dar, continuă el coborînd glasul — deși nu se afla nimeni împrejur — credeți că este o treabă ușoară să tipărești și să difuzezi manifeste ? Pînă la urmă tot te descoperă. Un manifest trece prin atîtea mîini !

N-am vrut să mă amestec în discuție, iar ceilalți făcură la fel.

Merserăm iarăși să facem baie, după care băieții se întinseră pe pături. Am luat în mînă o carte de Villon [1]. Zdenek și

[1] François Villon — poet francez.

Honzik începură să vorbească despre femei. Cînd, deodată, auzirăm glasul lui Karel Vobr :

— Băieţi... ce-ar fi să formăm o grupă ilegală ? Nu pentru manifeste. Pentru observarea obiectivelor germane. Să le descoperim. Şi să transmitem informaţiile mai departe, să ajungă la mişcarea de rezistenţă din exterior. Cu precauţiune, nimic riscant...

Ne uitarăm toţi la Vobr ca şi cînd ar fi căzut din Marte.

— Împlinim în curînd nouăsprezece ani ! pregăti, ca de obicei, terenul pentru Vobr, Jirka.

Era un parfum de romantism; tinerii au sînge năvalnic.

S-au rostit cuvinte despre dragostea de patrie. Cu toţii îi uram pe naziști şi ne-am jurat să nu ne găsim odihna pînă nu vom vedea patria salvată.

Aşa am început.

Grupa noastră ilegală — fără nume încă — era condusă de Vobr şi avea drept scop observarea obiectivelor germane, îndeosebi a celor militare. Legătura cu rezistenţa din exterior o asigura Milan Kares. Acesta era cumpănit, puţin cam filfizon, mai în vîrstă decît noi. Se pronunţa pentru o disciplină severă a tuturor membrilor grupei. Noi ştiam că lucrează la o firmă comercială din strada Arsă, dar telefonul lui de aici îl avea numai Vobr. Uneori ne adunam în locuinţa lui din cartierul Vinohrady. Asta ceva mai tîrziu. Informaţiile pe care le aduceam le transmitea cuiva care se deplasa, după spusele lui, în Franţa.

Cîteva luni mai tîrziu Milan ne-a convocat. Sarcină urgentă : rezistenţa din interior are nevoie de bani. Grupa noastră a fost desemnată să-i procure.

Nu ne venea să ne angajăm la aşa ceva. Ne plăcea cum începuserăm să lucrăm.

— Înţelegeţi, băieţi ! Banii sînt necesari pentru cumpărarea de arme, pentru mituirea funcţionarilor germani... încercă să ne convingă Kares.

Da, cuvintele lui erau convingătoare.

Așa am început să spargem tutungeriile, să vindem țigări.

Din magazinul de blănuri din apropierea Teatrului Național am sustras prin efracție într-o singură noapte blănuri în valoare de un sfert de milion de coroane.

Dar rezistența, după spusele lui Kares, avea nevoie de sume mai mari. Rezolvarea ne-a adus-o în cele din urmă Jirka Vales, al cărui tată lucra la căile ferate : casele de bani din gara Vîltava.

În noaptea de 5 decembrie 1941, în piața Scheiner, acoperiți de zgomotul motorului unui automobil împrumutat, spargem o vitrină din care luăm un aparat complet de sudură autogenă.

Studiem împrejurimile gării și pornim la lucru.

Treaba reușește.

Gangsteri ?

Nu, nu sîntem gangsteri. Sîntem luptători împotriva nazismului.

Cîteva zile mai tîrziu ne plimbăm prin parcul Stromovka. O luăm pe o stradă lăturalnică. În zăpadă rămîn urme cenușii.

— Postul de radio Londra a transmis alaltăieri că este vorba de o acțiune politică. Am auzit asta cu urechile mele. Și Zdenek a auzit, zise Jirka cu un accent de mîndrie în glas. La noi, în cartierul Liben, se vorbește mult despre asta, adăugă el. Cei de la Gestapo trebuie că turbează acum !

— Peste cîteva zile n-o să se mai vorbească despre asta. Iar peste cîteva săptămîni vor renunța la cercetări. Astfel, vom putea să procurăm arme pentru toți, conchise Karel.

— Va fi mare nevoie de ele, încuviință Jirka.

Trecem pe lîngă un canal, pe un loc părăsit. Nimeni împrejur. Numai în depărtare cîțiva copii mici patinează și chiuie pe gheața apei.

— Aici aveți fiecare cîte zece mii de coroane, zise Kares și introduse mîna în buzunarul de la piept, de unde scoase pentru toți cîte un teanc de bancnote. Restul banilor a ajuns acolo unde trebuia să ajungă. Mi s-a cerut să vă transmit mul-

țumiri pentru acest lucru. În sfîrșit, importanța acțiunii noastre a fost apreciată și de Londra.

Ne privim cu mîndrie unul pe altul.

Nepăsători, vîrîm teancurile de bancnote în buzunare. Dar Honzik, grijuliu ca întotdeauna, își numără suma.

— Banii mei sînt puțin atinși de foc, spuse el încurcat.

— Arată-i ! N-au nimic. Nu se observă absolut nimic ! constată Karel.

— Trebuie să fim cu băgare de seamă, băieți ! deveni serios în mod neașteptat Jirka.

— Nu-i lucru de glumă ! completă Zdenek.

— Dar tu ce spui, eroul nostru îngîndurat ? mă înghionti prietenește în umăr Karel.

— Băieți... Tocmai au afișat circulare... Pentru prinderea sau semnalarea locului unde se află infractorii care au comis spargerea se acordă un premiu de o sută de mii de coroane, le aduc eu la cunoștință.

— Da, și ce-i cu asta ? mă întrebă Milan, încercînd să pară cît mai calm.

Dau din umeri.

— Ascultați, nu ne vom mai aduna aici. Numai în școală. Vom vorbi de lucruri obișnuite, iar despre seif ca și cînd nu l-am fi văzut niciodată... Și țineți-vă calmul ! ne atrage atenția Karel.

Lansez invitația să bem un pahar de coniac. Numai unul, pentru că pe urmă mă duc să învăț. Dar nimeni nu-mi răspunde.

— Ei, ce facem ? ridică tonul Zdenek.

— Plătim cu banii pe care i-am furat ? întreb eu.

— Bineînțeles. Plătesc eu, pentru că ai mei nu sînt atinși de foc. Mergem ? se enervă Karel pentru că ne tîrguiam atîta dacă să intrăm sau nu în restaurant.

Pleçăm în grabă, unul după altul, în rînd, noi, studenții veseli ; ne punem piedici, fluierăm, iar eu îmi spun în gînd că sîntem o companie grozavă, toți la un loc. Și ne simțim atît de bine...

O săptămînă, două săptămîni ; o lună, apoi două luni.

Martie, mai cald ca oricînd.

Iar noi, fără griji, ca odinioară.

Vin agale de la școală. Trebuie să scriu acasă, la părinți, apoi să învăț pentru a doua zi la matematică, apoi...

— Fahren sie mit ! Sofort ! [1]

Bărbatul care mă apucă de braț este îmbrăcat cu o haină de piele verde, iar pe cap poartă o pălărioară neagră. Mă uit în jur. Lîngă bordură staționează un automobil negru cu indicativul poliției. Mi se face negru înaintea ochilor.

— Domnule, vă rog, nu înțeleg... încerc eu să simulez.

— Ține-ți gura și hai, spune într-o cehă pocită stîrpitura care mă ține de celălalt braț.

Pînă să mă dezmeticesc bine, mă aflam deja în mașină, în partea dinapoi a ei, lîngă un alt arestat. Stîrpitura s-a instalat lîngă șofer și surîde malițios. „M-au luat, de fapt, din fața casei în care locuiesc", spun în sinea mea, revenindu-mi în fire.

Palatul Pecek [2]. Sînt condus pe două scări și pe un lung coridor. În cap un roi de gînduri și presupuneri : am fost descoperiți sau sînt numai pe urmele noastre ?

Friții mă îmbrîncesc într-o încăpere în care la un birou stă un bărbat într-un frumos costum gri. Are un cap urît. Mă izbește dintr-o dată fața lui de om viclean. Tace. Din camera alăturată se aude un urlet. Strigăte. Individul strîmbă din buzele-i subțiri. Sînt împins spre biroul la care stă.

— Name ! [3] poruncește el.

— Name ! repet eu, prefăcîndu-mă că nu înțeleg.

Știam că dacă nu-i răspund are să aducă un interpret, dar consideram că pînă ce acesta traduce întrebările, eu puteam să formulez în gînd răspunsurile.

Se ridică. Mă așează pe un scaun și curînd simții o strașnică lovitură în obraz. Mă prăbușesc la pămînt. Încerc dinții cu

---

[1] Mergeți cu noi ! Imediat !
[2] În acea clădire își avea sediul comandamentul Gestapoului.
[3] Numele !

limba — sînt toți. Apoi o lovitură puternică cu piciorul în spate îmi taie respirația. Mă fac ghem.

— Aufstehen ! [1]

Mă ridic.

Bărbatul cu față de om viclean se îndreptă spre fereastră.

— Ei bine, află, băiețașule, că noi știm că tu vorbești destul de bine nemțește. Asta în primul rînd. Mai departe, privește ! Îmi arată niște hîrtii răspîndite pe birou. Sînt dosarele celorlalți. Știm totul. Dacă-ți pot da un sfat, e să vorbești și să nu spui minciuni ! continuă el pe același ton amenințător.

Tac.

— Numele ? întrebă el iar.

— Ludvik Snobl.

— Domiciliul ?

— Cu chirie la doamna Otylia Chlumska, strada Vodickova, numărul...

Ne întrerupe telefonul.

— Inspector Pannwitz ! Da... Înțeleg... Inspectorul Jantur este în camera de alături. Am să-l chem !

Mă propteşte cu fața la perete. Mîinile ridicate deasupra capului. Profit de o clipă de neatenție din partea lui, întorc capul și în încăperea de alături îl zăresc pe Kares ; este întins pe podea, cu fața însîngerată. Închid ochii. „N-am să vorbesc, n-am să vorbesc, n-am să vorbesc", îmi spun.

Bătăi în ușă. Pași.

Jantur spune la telefon de trei ori da și de trei ori nu.

Clămpănitul receptorului.

— Întoarce-te ! ordonă Pannwitz, care tocmai atunci intrase.

Mi-e frică și mă tem că lucrul acesta o să-l citească pe fața mea.

— Ce-ai făcut în seara zilei de 30 decembrie ?

— Nu-mi amintesc...

---

[1] Ridică-te !

Pannwitz deschide sertarul biroului. Scoate niște teancuri de bancnote. Sînt ale mele — le recunosc după elasticul cu care le-am legat.

— Le-am găsit sub pătură în camera ta. Două dintre ele sînt puțin atinse de foc — lucrul acesta se poate vedea numai cu lupa. Vrem să știm cine îți sînt complicii.

Jantur rînjește. Mă împinge pe scaun. Îmi pune între degetele mîinii stîngi trei creioane. Observ că îi lipsește degetul arătător stîng. Apoi îmi strînge tare degetele între ale sale. Îmi dau lacrimile, este o durere supraomenească.

— Cine era cu tine ?

Tac.

— Atunci să ți-i spun eu : Vobr, Lechnyr, Vales, Lukes. Mai vrei și alte nume ?

Să recunosc ?

Or să mă bată singuri sau or să cheme matahalele din camera alăturată ? Știu deja de spargerea de la gară. Au și numele. O fi vorbit Kares ? Sau mă încearcă numai ? Simt că-mi plesnește capul de durere.

Pannwitz își dă jos haina, se întinde comod în fotoliu și face cîteva însemnări.

Urmează o serie de întrebări despre oameni pe care nu-i cunosc ; despre grupuri de care n-am auzit niciodată ; despre lucruri despre care habar n-am.

Nu pot răspunde, nu știu.

Vin niște namile de alături. Loviturile cad grindină asupra mea. Leșin. Sînt readus în simțiri cu apă rece turnată peste mine.

Apoi, totul este luat de la început.

Iar întrebări, iar lovituri.

Pe Pannwitz îl interesează amănunte în legătură cu fiecare membru al grupei noastre.

Apoi, în camera în care mă aflu intră un tip în uniformă S.S. Șoptește ceva la ureche inspectorului.

— Luați-l ! poruncește Pannwitz unui individ care avea un cap ce semăna cu cel al unui mort.

VIAȚA ÎN SCHIMBUL UNEI SEMNĂTURI PENTRU S.D.

Am fost dus în celula numărul 61 de la etajul doi al temutei închisori Pankrac.

Timp de mai multe zile nu s-a mai interesat nimeni de mine, apoi subofițerul S.S. Roth, care îl escorta pe arestatul ce îmi aducea mîncarea, a intrat brusc peste mine în celulă și mi-a poruncit să mă îmbrac. Roth m-a însoțit doar pînă jos, în curtea închisorii. Aici m-a luat în primire un alt gardian nazist, Dalhaus, care m-a urcat imediat într-o dubă.

După cîtva timp de mers cu mașina pe străzile pustii ale Pragăi, mă aflu din nou la palatul Pecek.

Camera inspectorului Pannwitz nu s-a schimbat ; și omul de la birou, la care fusesem dus imediat după arestare, este același.

Un calendar aflat pe birou arată data de 17 mai.

— V-am chemat să vă aduc la cunoștință că toți membrii grupei voastre au fost condamnați la pedeapsa cu moartea, îmi spune el scurt și face semn cu mîna să fiu scos din birou.

Zilele lungi ale verii curg în celula 61 și mai lent.

Fiecare răsucire în lacăt îmi inspiră groază. Sînt într-o izolare totală.

Numai rareori ajung să aud cîte o frîntură de frază de la deținuții care-mi aduc mîncarea. Dar și aceștia se schimbă. Cîte fețe s-au perindat ?

Lunile de detenție m-au abrutizat.

Ce-o fi cu băieții ? Veselul Vobr și molcomul, rotunjelul Lechnyr, pușlamaua de Vales și cumsecadele, aproape întot-

deauna speriatul Lukes ? Or mai fi în viață ? Mi-aduc aminte plin de ură de Milan Kares. El trebuie să fi fost cel care ne-a trădat.

Dar părinții mei ?

În zilele de zăpușeală, în celulă te sufoci. Mă simt distrus moralicește și fizicește, uneori mă podidește plînsul ca pe un copil.

Monotonia zilelor și așteptarea execuției mă înnebunesc.

Cheia scrîșnește în lacăt. Este o după-amiază obișnuită. Vin oare să mă interogheze pentru ultima dată ?

În ușă stă Pannwitz, iar Roth îl secondează într-o poziție militărească. Inspectorul îi spune imediat să plece.

Ce mai vrea acum ? A venit să se joace cu mine de-a pisica cu șoarecele ?

Îmi întinde o țigară.

Aprinde chibritul și mă scrutează cu privirea. Degetele încep să-mi tremure. Trag un fum ; capul mi se învîrtește ; abia mă mai țin pe picioare.

— Ia loc, îmi spune el, indicîndu-mi cu degetul patul din celulă.

Mă măsoară iar îndelung cu privirea și știu că-n ochii mei citește teama. Nimic altceva de luni de zile nu m-a mai stăpînit.

— Am venit să-ți propun să-ți cruț viața în schimbul colaborării cu noi. Vreau să știu dacă ești de acord.

Nu răspund. Mult timp nu răspund.

— Vrei poate să întrebi ceva ?

— În cît este astăzi ? Ce dată ?

— 25 octombrie.

— Ce este... cu ceilalți ?

Face o strîmbătură, ridică mîna dreaptă și își atinge cu palma gîtul :

— Securea !

Mă trece un fior. Moarte demnă sau viață josnică — ambele la îndemînă — numai să-mi aleg.

— De ce m-ați ales tocmai pe mine ? întreb eu, după un timp de tăcere.

Pannwitz zîmbește amuzat. Și explică foarte îngăduitor :

— Ascultă, băiete, avem nevoie de oameni capabili. Pentru diferite treburi. Știi bine nemțește, destul de bine sîrbește, ca și franceza și italiana. Cunoști radiotehnică — era pasiunea ta în școală, nu ? Și din grupa voastră de nătărăi mi se pare că ești cel mai isteț. Mi-am dat seama de asta îndată ce am început să primesc informații mai detaliate despre tine.

Simt că mă înăbuș. Niciodată în timpul interogatoriilor n-a arătat că știa așa ceva. De ce abia acum ? Să le folosească oare faptul că am talent la limbi străine ?

— Văd că propunerea mea te-a cam surprins, reia Pannwitz discuția. Poate că e mai bine să-ți spun totul deschis. Ei bine, află că știm totul despre grupa voastră, de la Kares. El este omul nostru. Mai vrei și alte explicații ?

Se apropie de mine și mă pironește cu privirea.

Mă feresc de uitătura lui vicleană și cer o țigară.

„*Este* omul nostru", a spus despre Kares — nu *a fost*.

Ochii inspectorului mă sfredelesc.

— Kares ? întreb încet.

— Bineînțeles. A făcut un tîrg cu noi în legătură cu grupa voastră.

Deci Pannwitz a venit la mine fiind ferm convins că am să colaborez. M-au ales pentru cea mai murdară treabă. Își fac socotelile că o voi prefera morții.

M-am obișnuit deja cu moartea. Aici însă este vorba de o ofertă prea ademenitoare. Vreau să trăiesc ! Dacă nu pentru altceva, atunci pentru a-i răzbuna pe băieți ; să-l găsesc pe Kares !

Încerc oare să mă mint ? Creierul meu obosit nu mai este de loc în stare să judece.

— Ei, ce zici ? mă îndeamnă Pannwitz.

Ce să-i spun acestei bestii din fața mea ?

— Vrei să colaborezi cu noi sau vrei să mori ? Vreau răspunsul imediat, chiar acum, pe loc !

Mi-e dor de soare, să fiu afară din închisoare, să-mi îmbrățișez mama, să-l mai văd pe tata.

Să trăiesc.

Și timpul zboară cu repeziciune.

— Ei, ce alegi ? lovește Pannwitz masa, nerăbdător.

După încă cîteva clipe de gîndire, răspund :

— Vreau să trăiesc.

Suport o fixă și îndelungată iscodire a privirii ochilor lui. Dar sînt liniștit : nici chiar un inspector al poliției secrete germane nu poate citi gîndurile.

— Am scontat pe faptul că vei fi înțelept. Iar lui Kares poți să-i transmiți mulțumiri, căci, de fapt, el te-a recomandat. Sper să ne înțelegem bine și te asigur că nu vei regreta, conchide Pannwitz.

Îmi dau seama că jocul pe care l-am început este dificil. De aceea, caut să cîștig cît mai multă încredere și, luînd un fel de poziție militărească în fața lui Pannwitz, îi spun :

— Vă mulțumesc, domnule inspector. N-am să vă dezamăgesc !

Îmi întinde mîna. Pe masă lasă o cutie de țigări și chibrituri. Cînd pleacă, cad pe pat : mi-e rău la stomac și-mi curg lacrimi. Îmi vine să intru în pămînt de greață. Să mor pot însă oricînd, și chiar cu demnitate, jur.

Două zile mai tîrziu, semnez la centrala pragheză a Sicherheitsdienstului [1] angajamentul de colaborare.

Schultze, consilierul criminalist al Sicherheitsdienstului praghez, mă previne că orice încercare de trădare va avea repercusiuni asupra părinților, surorii și rudelor mele.

Îl asigur că voi face totul pentru a-mi răscumpăra greșelile comise față de „Marele Reich".

Mă anunță că voi lucra mai ales în străinătate, dar că înainte de asta va trebui să urmez un curs special. Apoi mă felicită și-mi urează mult succes în activitatea mea de agent al Serviciului de siguranță nazist.

---

[1] Serviciul de siguranță nazist — S.D.

Îi urăsc ! Îi urăsc pe naziști pentru tot, chiar și pentru faptul că m-au lăsat în viață.

Centrala pragheză a Sicherheitsdienstului se află pe strada Lützovova, numărul 5. Șeful ei, Leopold Uebelacker, poartă ostentativ pe brațul uniformei S.S. însemnele S.D. Îmi dau repede seama că el este șeful meu direct.

Totul este secret aici. Chiar și Sicherheitsdienstul se află camuflat sub denumirea unei agenții de presă.

Cursul special pe care-l urmez este un curs de spionaj. Învăț de toate dar, mai ales, legătura prin radio și cifru.

Sîntem mai mulți în școală. Nemți de rasă pură și transfugi din diferite țări. Nu se vorbește mult dar, în două luni, notițele se adună unele peste altele. Încetul cu încetul încep să înțeleg și cum am ajuns aici, și pentru ce.

În 1942, naziștii se gîndeau deja la o eventuală deschidere a celui de-al doilea front. O sarcină de mare răspundere în acest sens revenea serviciilor secrete. Planul era de a trimite în presupusele regiuni de debarcare a aliaților spioni bine instruiți. De aceea, toate unitățile de spionaj și contraspionaj, cum erau Abwehrul, Gestapoul sau Sicherheitsdienstul au primit ordin să selecționeze și să instruiască persoane din rețelele lor pe care să le trimită cu misiuni în diverse țări europene.

Așa s-a întîmplat și cu mine. Nu mă simt de loc bine în această școală ciudată, dar fac tot ce depinde de mine ca să învăț cît mai multe și în condiții cît mai bune. Duminica, cînd avem liber, în loc să merg în oraș să mă plimb, așa cum fac ceilalți colegi, eu rămîn în școală să învăț sau să dorm.

Bineînțeles că am mai făcut și unele excepții. De exemplu, într-o duminică, m-am dus să-mi vizitez părinții. Le-am istorisit o poveste convingătoare, cum că am fost arestat pentru înaltă trădare de patrie, dar că pînă la urmă nemții s-au convins de netemeinicia învinuirii ce mi se aducea și mi-au dat drumul.

Acasă nu m-am simțit prea bine. Tata a remarcat că mă despărțisem de ei ca băiat și mă înapoiasem bărbat în toată

firea, iar mama mi-a reproșat că aveam o privire ciudată și ceva aspru în purtări. M-am înapoiat la școală mai devreme decît trebuia, lăsîndu-le acasă tot salariul, primul pe care îl luasem ca preț al trădării mele.

Într-o altă duminică m-am dus la locuința lui Milan Kares. Portarul mi-a spus că Milan Kares nu se mai înapoiase într-o zi acasă și că în locul lui venise o altă persoană. Mi-am dat imediat seama că această „altă persoană" nu putea fi decît un neamț.

Prin Praga nu-mi plăcea să mă plimb. Existau multe locuri care îmi trezeau amintiri neplăcute : cele unde se întîlnea grupa noastră, cele în care Karel Vobr îmi punea cîte o piedică...

La școală am învățat să trag cu pistolul și să mînuiesc cuțitul, să beau pahar după pahar, fără să mă îmbăt, prin cîrciumi, cu colegii, după cursuri, să mă mai distrez chiar puțin... Totuși, am rămas același lup solitar, gata oricînd să-și înfigă colții în carnea celui care încearcă să-l dreseze. Și jurămîntul meu de credință a rămas același : răului trebuie să-i răspunzi cu rău. Ce-o să facă lupul din mine pînă la urmă ?

AGENT DUBLU

În ultima zi de decembrie cursul a luat sfîrșit.

De Revelion m-am îmbătat cu ucigașii de meserie la cantină ca să mai uit de necazuri, iar după Anul nou m-am prezentat la ordin la consilierul criminalist Schultze.

— Vei merge la Viena și te vei prezenta la locotenentul Schräms, din Theresianumgasse 8. Acolo vei primi noi ordine, mi-a spus el scurt.

Mi-am luat pașaportul eliberat de poliția din Praga și a doua zi mă aflam deja în fața lui Schräms. Acesta era înalt, zvelt, cu păr negru și fața prelungă. Și el îmi vorbește pe același ton poruncitor și scurt :

— Domnul Schultze m-a informat prin telex despre dumneavoastră. Eu n-am nimic deosebit să vă spun. Va trebui să plecați chiar în această seară la Zagreb, unde veți fi la ordinele căpitanului Müller ! Apoi îmi dă indicații asupra modului cum să iau legătura cu Müller și-mi înmînează un pistol marca Steyer cu două încărcătoare și două cutii cu gloanțe, calibrul 7,65 mm. Restitui, de asemenea, pașaportul și primesc o legitimație Sicherheitsdienst pe numele de Ludwig Schnobel, Mitarbeiter [1].

Îmi întinde mîna schițînd un zîmbet forțat în colțul gurii și-mi face semn că „audiența" a luat sfîrșit.

---

[1] Colaborator.

Am sosit la Zagreb cu trei ore întîrziere. Conform instrucțiunilor lui Schräms, imediat ce am ajuns pe peronul gării mi-am pus bagajul jos lîngă piciorul drept și am deschis revista „Der Stürmer“ [1].

Nu după mult timp, cineva se apropie de mine și mă întreabă :

— Domnul rămîne aici zece zile ?

— Nu, numai cinci, îi răspund eu imediat. Urmează apoi parola în limba germană și necunoscutul, după ce îmi strînge amical mîna — cel puțin așa mi s-a părut — mă invită să ne îndreptăm spre un automobil staționat în apropiere. Ne urcăm în mașină și necunoscutul — un ins de statură mijlocie, destul de lat în umeri și cu sprîncene stufoase — pornește motorul.

După ce ocolim un timp pe străzile Zagrebului, ne oprim în strada Petrinjska, în fața unei case cu numărul 13. Urcăm pe scări la etajul întîi. Necunoscutul scoate din buzunar mai multe chei, alege una dintre ele și intrăm într-o cameră nu prea mare, simplu aranjată, dar curată.

— Cînd pot să vorbesc cu căpitanul Müller, îl întreb eu cu mult curaj, incitat fiind de faptul că nici măcar nu-mi spusese care îi era numele.

— Peste două zile. În dulap aveți rația de țigări pentru o săptămînă și bani. Făceți-vă comod ; azi, mîine și poimîine vă odihniți. După colțul străzii se află un restaurant destul de bun.

Dă să iasă pe ușă, dar își aduce aminte că a uitat să-mi spună ceva și adaugă :

— Tot la acest etaj mai locuiesc încă doi bărbați. Vă recomand să nu intrați în legătură cu ei.

După plecarea lui deschid dulapul și găsesc un teanc de bancnote și 100 de țigări. Solda pe o lună. Aceasta este valoarea mea, care ? „Nu, nu mă vînd doar pentru atît“, îmi spun în sinea mea. Umplu cu gloanțe două încărcătoare, bag unul în pistol, iar pe celălalt în buzunarul din stînga al pardesiului, apoi trag perdeaua la fereastră și mă culc.

---

[1] „Atacantul“.

Dimineața, în timp ce mă bărbieream, aud niște împușcături prin împrejurimi și zgomote asurzitoare de mașini ale poliției germane. Ies afară în stradă și hoinăresc fără nici o treabă prin Zagreb.

Pe podul de peste Sava sînt oprit de o patrulă germană, dar le arăt legitimația și sînt lăsat să trec.

O dată cu mine trece și un camion plin cu răniți. Mă interesez ce s-a întîmplat și aflu că în zori partizanii aruncaseră în aer o clădire în care se aflau cazați niște generali nemți.

Partizani ! Pășesc încet, înapoi, spre centrul orașului, dar cu gîndul spre sud, unde se zăresc munții. Asta ar fi o soluție. Dar ea ar costa viața familiei mele. Nu, nu pot să fug. Semnătura pe care am dat-o în clădirea Sicherheitsdienstului din Praga valorează mai mult decît am presupus la început.

După-amiază mă întorc în strada Petrinjska, numărul 13.

În camera mea, un hauptsturmführer S.S. stă întins pe pat, cu pantofii în picioare. Pe mîneca vestonului, zvastica cu inițialele S.D. Lîngă pat, la îndemînă, o sticlă plină cu coniac.

— Domnule căpitan, sînt Ludwig Schnobel, aștept ordinele dumneavoastră, mă prezint eu milităreste.

— Toarnă-ți ! îmi spune el, în loc de altceva mai bun, și-mi arată spre sticla cu coniac.

Umplu cu îndemînare un pahar.

— În sănătatea dumneavoastră, domnule căpitan, spun eu bînd paharul de coniac.

— Noroc ! mormăie el. Ai venit de la Viena ? Cum ți s-a părut orașul ?

— Este un oraș minunat, îi răspund eu, încercînd să-l măgulesc, pentru că simțisem în glasul lui acel accent moale cu care se vorbește în metropola dunăreană.

Zîmbește mulțumit și mai dă un pahar pe gît. Fac și eu la fel. Apoi urcăm împreună la etajul doi, unde el avea o cameră confortabilă și destul de mare, dar încărcată cu tot felul de lucruri. Așază pe birou o hartă, își duce mîinile mari cu degetele

grase la tîmple și, sprijinindu-se cu coatele de marginea mesei, grohăie :

— Toarnă !

Îi torn cîteva pahare de coniac din sticla pe care o luasem cu mine pentru această eventualitate și, după ce mai trage cîteva fumuri din țigară, trece direct la subiect.

— Sarcina dumitale este să te infiltrezi într-unul din grupurile de partizani care operează în ținut și să ne transmiți printr-un om de legătură orice informație care crezi că ar putea să ne intereseze. Ai treizeci de zile la dispoziție pentru a te pregăti în vederea infiltrării. De altfel, ori de cîte ori ne va fi posibil, o să te ajutăm și noi să-ți îndeplinești în bune condiții misiunea. Deocamdată, pentru că tot trebuie să faci cunoștință cu terenul, îți încredințez o misiune de mai mică importanță. Am nevoie de cineva care să facă pe curierul și am observat că ești un băiat descurcăreț.

L-or fi ajutat să facă această constatare paharele de coniac îngurgitate ?

— Dimineață, continuă el, iei o mașină ușoară blindată și pleci la Vinica, cam la o sută de kilometri distanță de aici, în direcția sud, spre Rijeka. Nu mergi cu mașina pînă acolo. O lași undeva pe drum, împreună cu șoferul, și mai departe mergi pe jos, pe șosea, pînă te întîlnești cu un individ cu o căciulă albă, care este omul de legătură despre care ți-am vorbit. Parola o ai scrisă aici, în acest plic. O înveți pe de rost, apoi dai foc plicului. Ai înțeles ?

— Am înțeles, domnule căpitan !

Am vrut să plec, dar Müller m-a oprit :

— Stai, că era să uit ceva. Dimineață, înainte de a pleca, cobori la subsol, unde ți se va da o haină de blană, o căciulă și o pereche de bocanci. Acum poți pleca.

I-am spus noapte bună și m-am înapoiat în camera mea, unde am adormit tîrziu, cu capul pe masă.

A doua zi dimineața, goneam spre Vinica. Șoferul care conducea mașina tăcea tot timpul, și eu făceam la fel. De altfel,

la drept vorbind, îmi plăcea această tăcere. Mii de gînduri îmi treceau prin cap : pînă unde putea merge trădarea mea, de unde aveam atîta forță să rezist, cît va mai dura calvarul meu...

Înainte de a intra în Vinica, i-am spus șoferului să oprească mașina și s-o parcheze într-un loc mai dosnic pînă mă înapoiez eu. Apoi, m-am dus la întîlnirea cu individul de care îmi vorbise Müller, ținînd strîns mîna pe trăgaciul pistolului din buzunar și gîndindu-mă că totul putea lua sfîrșit printr-o simplă apăsare. Dar iată că, deodată, un individ cu fața slabă, nasul acvilin, o mustață neobișnuit de deasă și o căciulă albă și nouă îmi face semn cu mîna să mă opresc.

Kares ! Să fie oare cu putință ?

— Ludvik — ce-i cu tine aici ?...

M-a recunoscut. Mă stăpînește un calm de gheață. Încep, conform instrucțiunilor.

— Sînteți cumva din satul Duga Resa ?

— Da, dar am impresia că ne-am întîlnit la Sajinovic ? Ne strîngem mîna.

— Mă bucur că te văd ! spune Milan.

— Și eu mă bucur ! încerc să mint și-l trag mai deoparte, lîngă un copac.

— Am o depeșă pentru tine, reia Milan firul discuției întrerupte. Citește-o, învață-o pe dinafară, apoi dă-i foc !

— Ești sigur că n-ai fost urmărit ?

— Sigur, zece kilometri am mers prin zăpada asta afurisită și m-am verificat de cîteva ori să nu fiu urmărit. Ah, blestemata asta de viață, oftează el.

Îmi întinde un plic mare, verde. În el se află o hîrtie pe care este însemnată toată situația mișcărilor de partizani.

Îmi dau seama că Milan este neliniștit, de aceea, ca să-l calmez, îi spun, inventînd :

— Müller o să se bucure cînd îi voi spune despre modul cum ți-ai îndeplinit misiunea aceasta. De altfel, zicea că o să-ți dea alte însărcinări...

— M-aș bucura să fie așa, Ludvik... În situația în care mă aflu pot fi prins oricînd de partizani. Cînd te înapoiezi,

transmite-i că mîine seară, îndată ce se va întuneca, să fie în fața bisericii din Zagreb — acolo, în apropierea pieței — unde îl va aștepta un omuleț care șchioapătă de piciorul stîng. Parola de recunoaștere este aceasta : el va întreba : „Dumneavoastră sînteți Vasic ?" Müller va trebui să răspundă : „Nu, eu sînt sultanul". Omul respectiv o ține morțiș că vrea să vorbească cu bătrînul — cred că de Müller este vorba. Susține că știe precis în ce zi anume și unde se va întruni comandamentul partizanilor săptămîna viitoare.

— Ai dat lovitura, Milan, îi spun eu, dar el nu sesizează ironia.

Începe să se umfle în pene :

— Cred și eu, Ludvik, ia închipuiește-ți cîțiva parașutiști care ar înconjura ținutul acesta și ar încerca să-i dibuiască pe partizani...

— Da, ar fi ceva extraordinar. Ai rămas același băiat de ispravă cum te știu. De altfel, trebuie să-ți spun că îți datorez viața. Dacă nu mă descriai tu lui Pannwitz... Aș vrea să pot într-o zi să-ți mulțumesc.

— O să ai tot timpul. De altfel, sper să rămînem aceiași buni prieteni și, împreună, o să facem multe isprăvi...

Îl întrerup și, continuînd să mă prefac, îl întreb :

— Milan, tu cum ai reușit să ajungi să lucrezi la ei ?

Zîmbește. Misterios, dar cu un ton comunicativ în glas :

— Ludvik... despre lucruri de felul acesta, de obicei, nu se vorbește. Dar, pentru că ne-am întîlnit aici, doi cehi într-un asemenea pustiu, și pentru că facem parte din același serviciu secret, îți spun.

Începe să ningă și să sufle vîntul.

Scoate pachetul de țigări din buzunar și mă invită să mă servesc. Apoi continuă :

— Îți spun pentru că sper că-ți prinde bine să știi cum merg lucrurile în lumea aceasta. Tatăl meu, prin 1934, a început să lucreze la reprezentanța noastră diplomatică de la Roma. Nu ne mergea tocmai rău, pot să spun că dispuneam de posibilități de trai destul de bune. Aveam pe atunci 22 de ani

și îmi făcusem o mulțime de prieteni, iar soarele Italiei m-a învățat cum să trăiesc... Cum să-ți spun... am făcut cunoștință cu o turistă germană de 30 de ani. O chema Magdalena Sylva și lucra la Ministerul Afacerilor Externe [1] din Berlin. Ne-am simpatizat de cum ne-am întîlnit și am devenit prieteni buni. Era foarte frumoasă și timpul pe care îl petreceam cu ea mă costa mulți bani... Într-un cuvînt, mă storcea de bani. În 1938 ne-am înapoiat la Praga...

Fumează, trage din cînd în cînd din sticla mea de rachiu și mă socotește un om de teapa lui. Un nimic. Își arată în fața mea, fără rușine, defectele.

Relatează apoi despre modul cum a furnizat informații nemților pentru a face rost de bani. Dă chiar și unele amănunte asupra felului în care transmitea aceste informații superiorului lui de atunci, cum a început să lucreze apoi pentru Pannwitz, în sfîrșit, cum a trădat grupa noastră în schimbul unor sume de bani pentru a-și satisface poftele nesățioase...

Cînd a ajuns cu povestirea la modul în care ne-a trădat, am început să văd negru înaintea ochilor. N-am mai rezistat. Cu o dexteritate de care mă mir și acum, am scos pistolul și, îndreptîndu-l spre el, i-am spus :

— Mîinile sus !

A rămas cu ochii pironiți asupra pistolului.

— Întoarce-te ! Culcă-te ! Mîinile la spate ! am strigat eu iar.

S-a culcat în zăpadă fără să scoată vreun cuvînt. Am scos din buzunar o sfoară și l-am legat cu mîinile la spate, așa cum învățasem în orele de antrenament la școala nazistă.

— Ridică-te ! i-am spus eu, apoi.

— Ludvik... prietene... ce... se bîiguia el.

— Ține-ți gura, altfel...

---

[1] La acest minister exista înaintea celui de-al doilea război mondial așa-numita secție Ausland, care ținea evidența tuturor persoanelor de naționalitate germană aflate în diverse țări ale lumii. Secția era condusă de dr. Ernest Bohle. În cartoteca principală a secției figurau 18 milioane de nemți care trăiau în străinătate. O parte dintre ei erau folosiți în scopuri de spionaj.

Îl percheziționez și în buzunarul stîng de la piept îi găsesc un pistol Parabellum, calibru 9 mm, încărcat și asigurat. În buzunarul drept al pantalonilor, o grenadă de mînă ovală ; o arunc în zăpadă.

Îl înghiontesc cu pistolul în coaste și-l împing pe un versant.

Se roagă, cerșește, imploră — nu-i răspund.

— Mai repede, îl îndemn.

Cade. Se ridică și urcăm pînă în vîrful dealului. Ajunși aici, se întoarce spre mine și, căzînd în genunchi, se roagă :

— Pentru Dumnezeu, ce ai... ai înnebunit ?

Apăs de cinci ori pe trăgaciul pistolului. Pentru Karel, Jirka, Zdenek, Honzik și pentru mine.

Se prăbușește cu mîinile întinse spre mine a rugă. Dar oare puteam să-l iert, după cîte comisese în viața lui mîrșavă ?

Îl arunc într-o prăpastie. Arunc și pistolul lui și ard depeșa pentru Müller.

Ninge mărunt și ninsoarea îmi acoperă urmele.

Încep să alerg pentru a mă mai calma puțin, dar bocancii mi se înfig adînc în zăpadă și înaintez destul de greu. Inima îmi bate puternic în piept și simt un fel de remușcare, amestecată cu mulțumire. Făcusem totuși un lucru pe care trebuia să-l fac. Ce avea să se întîmple mai departe ?

Cobor înapoi la șosea. Motorul unei mașini perturbă liniștea iernii. Mă opresc și rămîn înlemnit lîngă un copac. Mașina trece și se îndreaptă spre sat. Merg pe urmele ei, din nou, la nemți.

Cînd am ajuns la locul unde lăsasem mașina eram ud leoarcă de sudoare și se lăsase deja întunericul.

Rottenführerul S.S. mă zărise de departe și mă aștepta cu mașina gata de plecare.

— Pornim ? mă întrebă el cu o bucurie nedisimulată.

— Da.

Are ochii ca ai unui jder. Merge cu o siguranță uimitoare.

Cerne. Mă întind obosit pe bancheta din spate a mașinii și aș vrea să adorm.

Am ucis. Sînt, deci, nu numai trădător, ci și ucigaș. Îmi reproșez din nou că n-am putut să-i rezist pînă la capăt lui Pannwitz. Semnasem contractul de colaborare cu el cu gîndul că într-o zi puteam să mă răzbun. Dar acum Kares este mort.

Aș putea face acum altceva mai bun decît să mă sinucid și astfel colaborarea mea cu naziștii să ia sfîrșit ?

Kares ? Un tîlhar ca oricare altul de teapa lui. Nu merita altceva.

Am fost îndreptățit să ucid. Îmi recapăt încet încrederea în mine.

Cînd mă înapoiez la Zagreb, mă prezint imediat la Müller și-i raportez :

— Domnule căpitan, individul din satul Duga Resa nu s-a prezentat. L-am așteptat la locul fixat pînă s-a întunecat. Îmi pare rău, dar...

Müller era beat turtă.

— L-or fi încercuit... Înțelegi ? L-or fi prins... bîiguie el.

— Domnule căpitan, îmi permiteți să...

Îi umplu paharul.

— Bea ! îmi ordonă el.

Beau și închin paharul în sănătatea lui.

Flutură mîna dezaprobator. Dar eu i-am spus-o aproape sincer, întrucît îmi făcea impresia că-mi poartă noroc. Nu datorită lui l-am găsit pe Kares ? Apoi, îmi spun că poate el mă aprecia și avea încredere în mine, din moment ce nu pusese să fiu urmărit cînd m-am dus la întîlnirea cu Kares și nu dăduse ordin să fie imediat verificate spusele mele. Poate că avea de gînd să trimită pe cineva a doua zi la fața locului, dar atunci va fi prea tîrziu. Afară ningea des și fără întrerupere. Urmele erau deja astupate.

A doua zi dimineața, Müller m-a chemat la el. Credeam că descoperise ceva în legătură cu misiunea mea din ajun. Dar mă chema pentru cu totul altceva. Pe birou avea un emițător SE 150-I.

— Ştii să lucrezi cu aşa ceva ? mă întrebă el, întinzîndu-mi prietenește mîna.

— Desigur.

— Atunci, mergi în sala de predare nr. 1, de la subsol, unde vei găsi doi oameni. Caută să le explici cît mai bine, pentru ca în scurt timp ei să fie în măsură să-l mînuiască în bune condiţii.

Cei doi oameni de la subsol locuiau la acelaşi etaj cu mine. Ne întîlnirăm de multe ori pe coridor şi remarcasem că vorbeau perfect limba sîrbă, dar aveau un puternic accent german.

Seara, după orele de curs, m-am dus la întîlnirea cu omul din piaţa bisericii, de care îmi vorbise Kares.

Individul respectiv era deja acolo.

Şchiopăta într-adevăr de un picior, dar era mult mai solid decît mi-l descrisese Kares. Purta o căciulă înaltă, ţuguiată, şi era îmbrăcat într-o manta militară veche.

Mă apropii de el.

— Dumneavoastră sînteţi Vasic ?

Îl măsor de cîteva ori cu privirea şi îi răspund :

— Nu, eu sînt sultanul.

După ce ne strîngem mîna uitîndu-ne în toate părţile să nu fim urmăriţi, îi fac semn cu capul să mă urmeze. Am mers aşa, unul după altul, o bună bucată de vreme. Apoi, cînd ajunserăm într-un loc mai întunecos, el se apropie de mine şi mă întrebă bănuitor :

— Unde mă întîlnesc cu Mandel ?

Mandel ? Cine era acest Mandel ? m-am întrebat eu în gînd. Apoi, înainte ca el să reuşească să scoată pistolul de sub manta, îl prind rapid cu mîna dreaptă de cea în care ţinea pistolul şi i-o răsucesc la spate, iar pe cea stîngă, aproape în acelaşi timp, i-o încolăcesc după gît. Neputînd suporta durerea, s-a prăbuşit ca un bolovan la pămînt. Îl împung de cîteva ori cu cuţitul în spate, după care o rup la fugă.

Cît am fugit aşa, nu ştiu. Atîta ştiu doar că mi-am revenit de-a binelea în strada Petrinjska. Mă simţeam foarte obosit

și nu mai doream altceva decît să mă culc. Cînd am ajuns acasă, mi-am examinat ținuta. Era în ordine. Devenisem un ucigaș profesionist. M-am uitat și la cuțit : un mîner de lemn care are la capăt o bucățică de metal cromat ; trec cu mîna pe lama lucioasă a cuțitului. Doar 2—3 mici picături de sînge.

Am mai scăpat de un tîlhar, îmi spun. Sting lumina, mă dezbrac și mă întind în pat. Cine era acest Mandel ? Trebuia să aflu mai multe de la Kares. Din ce grupă de partizani făcea parte acest agent care furniza informații nemților ? Cu aceste întrebări, care m-au muncit o bună parte din noapte și cărora n-am reușit să le dau răspuns, am adormit.

De trei zile îi instruiesc pe cei doi indivizi. Müller a pierdut în persoana subofițerului care îi instruise înaintea mea și pe radiotelegrafistul ce-i ținea legătura cu agentura. Această sarcină Müller mi-a încredințat-o tot mie. O săptămînă lucrez ca radist. Uneori noaptea, alteori ziua. Emit și recepționez comunicări cifrate, pe care încă nu le pot descifra, pentru că nu mi s-au dat codurile. După asta sînt înlocuit de un subofițer bătrîn.

Eliberat de această sarcină, am mai mult timp pentru propria pregătire în domeniul spionajului.

Zilele se scurg și se transformă în săptămîni.

Trec deseori prin piața Vukarsky. Uneori mă opresc în cafeneaua Esplanade, localul preferat al lui Müller. Nu stau prea mult aci, pentru că am auzit că partizanii pătrund noaptea pînă la periferia Zagrebului, deși Müller mă asigură mereu că nemții îi lichidează repede.

A mai trecut o lună.

Calendarul arată data de 21 februarie 1943.

La prînz, sînt chemat la Müller.

Deja știu totul despre el sau, în orice caz, foarte multe. A fost navigator în porturile dunărene, are 37 de ani, acum este șeful unei einsatzgruppe S.D.[1] în Zagreb. Are în subordine

[1] Grupă de șoc.

agenți aparținînd celor mai diferite naționalități și conduce lupta împotriva partizanilor.

Căpitanul este un om deosebit de precaut.

Mă prezint la el împreună cu untersturmführerul care are în grijă parcul de mașini.

— Mîine vom însoți împreună coloana care transportă un material strategic la Budapesta. Locotenent, ia toate măsurile care se impun în astfel de situații și pregătește două mașini blindate. În prima vei fi dumneata, în a doua eu. Tu, Schnobel, rămîi cu mine. Care va fi sarcina ta îți voi spune mîine.

Untersturmführerul lovi călcîiele.

Müller se apropie de o hartă întinsă pe un perete și continuă :

— Inițial, trebuia să mergem la Belgrad. Drumul a fost însă închis de detașamente de partizani. De aceea, vom schimba direcția, mergînd prin Varajdin și Balaton. Ca detașament de însoțire, ni se vor alătura 60 de ustași [1]. Începînd de acum, nimeni nu mai are voie să mai iasă pînă mîine dimineață din această clădire.

Am luat poziția de drepți, am răspuns că am înțeles și am plecat.

A doua zi, în zori, m-am urcat în mașina în care mi-a spus Müller și m-am așezat pe un scaun în spatele lui. Müller mi-a făcut semn să merg să mă așez lîngă el.

— Schnobel, dacă se va întîmpla ceva cu mine, dar asta numai în cazul în care nu mai există nici o scăpare, versi conținutul acestui bidon peste pachetul de acolo și-i dai foc. Ai înțeles ? Pentru nimic în lume aceste hîrtii nu trebuie să ajungă în mîinile dușmanului.

M-am uitat spre pachet și am remarcat că pe el scria Geheime Reichsache [2].

---

[1] Membri ai unui partid naționalist croat, înființat în 1930, care, cu sprijinul hitleriștilor, a proclamat în anul 1941 „independența" Croației.
[2] Problemă secretă de stat.

Coloana se îndepărtează de strada Petrinjska.

Mașinile blindate sînt intercalate între cele trei autocamioane pline cu ustași înarmați pînă în dinți, cu mitraliere, aruncătoare de mine grele și grenade. Pe străzi oamenii își întorc cu ură privirile spre noi. Un timp am mers fără să întîmpinăm vreun obstacol din partea partizanilor. Apoi, cînd începu să se întunece, coloana opri brusc. Müller sări din mașină cu pistolul în mînă. De-a curmezișul drumului sînt răsturnați cîțiva copaci. O ambuscadă ?

— Trageți ! strigă căpitanul.

În acest moment, o rafală de mitralieră tulbură liniștea. Atac de partizani. Ustașii sar din mașini. Sînt bine antrenați, nu le poți rezista. Se aruncă în tranșee și trag.

Müller strigă la ei și îi împinge înainte pentru a înlătura obstacolul. Nu se tem. Au înlăturat copacii.

Se trage asupra mașinii blindate în care mă aflu.

Sar din mașină și-l aud pe Müller strigînd la ustași să se retragă. O grenadă explodează lîngă mașina din spate, o alta lîngă cea din față. Urmează apoi niște rafale lungi de mitralieră, apoi altele mai scurte de pușcă automată și, în sfîrșit, cîteva împușcături izolate. Îl caut cu privirea pe Müller și-l zăresc prăbușindu-se, rănit de un glonț rătăcit din nu se știe ce parte. Fug repede la el și strig :

— Căpitane...

Nu mă aude. Sîngele îi curge pe față, dar respiră. Geme. Cu ajutorul comandantului mașinii blindate, îl ridic și-l tîrăsc înăuntru.

Pornim mai departe.

Budapesta. Dunărea înghețată sclipește în bătaia soarelui de după-amiază și din maluri se ridică o ceață ușoară, argintie.

M-au cazat la hotelul „Palantin", de pe insula Margareta.

Müller poartă pe cap un turban alb din pansament. Nu fusese prea grav rănit, dar își pierduse cunoștința. O parte din timp mi-o petrec cu el. Îmi este foarte recunoscător pen-

tru că, după cum afirmă el, i-am salvat viața. Uneori plec în calitate de curier și nu de mult am făcut cunoștință cu o fată foarte frumoasă, cu ochi mari, negri și scînteietori, bucle lungi, părul ondulat. Și o gură de foc. Este ospătăriță. Odată, în timp ce stăteam amîndoi în pat și o mîngîiam pe păr, m-a întrebat :

— Drăguțule... este la voi un oarecare Mandel. Îl cunoști ?

Am deschis gura să spun ceva, dar m-am oprit la timp, pentru că întrebarea ei a fost ca un semnal roșu de alarmă. Continuînd să mă comport ca un îndrăgostit, am tras aer în piept și, ca și cînd auzeam pentru prima dată pronunțîndu-se acest nume, am spus :

— Nu. N-am auzit niciodată de numele acesta, Ilonka...

Ora 9. Am făcut o mică plimbare și acum mă îndrept mai odihnit spre „Palantin".

Simt primăvara în aer și un miros de mere verzi. Soarele la orizont are o culoare arămie, iar pe sub copacii din parc curge un pîrîiaș făcut de ploaia de astă-noapte. Aș vrea atît de mult să fiu fără griji și să citesc versuri...

Dar este război și eu sînt acum agent secret. Mă duc să-i raportez ceva lui Müller.

Roșeața din obraz dovedește că iar a băut mult.

— Ce-i, Schnobel ? mă întreabă el de cum mă vede.

— Domnule căpitan, trebuie să vorbesc imediat cu dumneavoastră.

Îmi toarnă un coniac (aperitivul obișnuit) și mă îndeamnă :

— Ei, ce este, s-a întîmplat ceva ?

— Domnule căpitan, acum două săptămîni am cunoscut o chelneriță. O cheamă Ilona Gabory. E cea de la bufet...

— A, o știu, o știu, frumoasă femeie, mă întrerupe el.

Pare puțin distrat.

— Această Ilona, ieri noapte, mi-a pus următoarea întrebare, care mi se pare destul de ciudată : „La voi este un oarecare Mandel. Îl cunoști ?" Asta este tot. Dar chestiunea mi se pare foarte suspectă.

Müller începe să rîdă cu hohote.

Își toarnă singur coniac și mă bate pe umăr.

— Schnobel, cu tine nu m-am înșelat. Ți-am aruncat creatura aceea în pat, considerînd că trebuie să te mai verificăm puțin. Este isteață, nu ?

Mă prefac că las ochii în jos.

— Și cine-i Mandel ?

Fac pe naivul și, într-adevăr, am în cap numai haos. Căpitanul se plimbă prin cameră cu mîinile la spate.

— Mandel este numele meu de acoperire. Trebuia să-ți spun acest lucru înainte de a te trimite la întîlnirea cu Milan Kares, dar văd că ai reușit să te descurci și singur. Totuși, mai ai multe de învățat. Recent am obținut acordul centralei vieneze a Sicherheitsdienstului să pleci la un curs special. După ce termini acest curs, sper să fii pregătit din toate punctele de vedere și să devii un agent de elită.

Mulțumesc și-mi exprim satisfacția de a putea servi sub comanda unuia ca el. Flatat, Müller îmi promite că o să am multe satisfacții și o să fiu mulțumit de felul cum voi fi răsplătit.

— Acum sîntem la mijlocul lunii martie. La începutul lunii aprilie vei pleca, adaugă el.

Am ieșit din biroul lui Müller cu gîndul că speranțele mele de a fugi la partizanii din munți se spulberaseră. La Zagreb devenise un lucru obișnuit ca agenții naziști să dispară ca și cum îi înghițea pămîntul. Pornind de la acest fapt, îmi făcusem socoteala să plec la partizani, știind că, după ce vor face cîteva investigații sumare pentru a afla ce s-a întîmplat cu mine, nemții mă vor considera mort și, ca atare, familia mea nu va avea de suferit. Iar acum...

ÎN ȘCOALA CELOR CARE ÎNVAȚĂ SĂ UCIDĂ

Müller s-a ținut de cuvînt. La data fixată mă aflam la Weilburg, lîngă Baden-Baden.

Imediat ce am intrat pe porțile școlii, am fost luat în primire de santinela de la intrare, care m-a dus la ofițerul de serviciu. După ce îmi controlă mai întîi actele și-mi verifică identitatea, acesta se prezentă :

— Locotenent Pawelitz, comandantul grupei din care veți face parte și dumneavoastră.

Zvelt, statură mijlocie, nu-i poți ghici vîrsta.

— Veniți cu mine !

Pășim pe un culoar boltit ; pereții albiți parcă-ți vorbesc de vîrsta lor de secole.

Intrăm apoi într-o cameră spațioasă și destul de friguroasă, deși în sobă se aud cum trosnesc arzînd butuci de lemn. Pawelitz îmi spune să iau loc la o masă de stejar lungă și masivă. Apoi îmi ordonă :

— Faceți în scris o relatare exactă despre călătoria dumneavoastră. Timp pentru aceasta — zece minute. Pe masă aveți tot ce vă trebuie : hîrtie de scris, toc și cerneală.

Mi-au fost suficiente opt minute. A luat hîrtia, s-a uitat puțin peste ea, după care a adăugat :

— Acum făceți-vă autobiografia. Timp — douăzeci de minute. Dar alegeți-vă altă limbă decît cea maternă sau germană !

Scriu în italiană sub numele de Ludwig Lang (pe acest nume îmi fuseseră eliberate documentele).

După ce a fost îndeplinită și această formalitate, Pawelitz a chemat un soldat și i-a ordonat să se ocupe de cazarea mea. Sînt dus într-un dormitor cu patru paturi, dar numai unul este ocupat. În el doarme un subofițer al Wehrmachtului. Toate acestea s-au întîmplat în cursul dimineții.

După-amiază sînt dus să fac vizita medicală, care durează pînă seara.

Dimineața sînt trezit de ofițerul de serviciu : „Trebuie să vă prezentați imediat la locotenentul..."

Pawelitz mă suie într-o mașină de teren în care se află un om în halat alb. Fără îndoială, un doctor.

Mergem mai bine de o oră fără ca cineva să scoată măcar un cuvînt. Apoi, locotenentul Pawelitz îmi spune să cobor în mijlocul drumului și mă înștiințează că am de mers pe jos 20 de kilometri.

Mă pun în mișcare. Alerg.

Mi-e foame și nu mă pot sătura doar respirînd aer. Pawelitz și doctorul vin în urma mea cu mașina, odihniți și sătui.

La ora prînzului, Pawelitz îmi ordonă :

— Opriți-vă, ați scos un timp destul de bun.

Doctorul mă examinează în fugă.

După ce servesc masa, Pawelitz îmi spune să-mi reiau antrenamentul.

— Aici este harta și busola. Vedeți traseul însemnat ? Numai teren tare. Vă fac atent că pe traseu sînt patrule formate din cursanți mai vechi și că nu aveți dreptul să treceți pe lîngă obstacole. Proba la care vă supunem constituie o examinare a vitezei dumneavoastră de deplasare și a rezistenței fizice. Începînd din această clipă vă măsurăm timpul.

Am făcut fără să spun vreun cuvînt stînga împrejur și am pornit-o iar la drum.

Intru într-o pădure și alerg într-un marș ușor. Poteca din pădure urcă repede spre vîrful muntelui. Mai reduc din tempo, pentru a-mi economisi forțele. După o oră de mers ajung la o mlaștină unde zăresc un tînăr arian, cu țigara între dinți, care

mă urmărește. Probabil, să vadă dacă ocolesc mlaștina. N-o ocolesc.

Plouă cînd mă cațăr pe o stîncă a celui mai abrupt versant al muntelui ; îmi alunecă picioarele, iar degetele îmi sîngerează. Un om din patrula care mă urmărea îmi face semn cu mîna și strigă : „Tot înainte, camarade !“ Încep să cobor și simt cum, treptat, puterile mă părăsesc. Deodată, în fața mea apare un rîu ; îngust, dar repede. Și rece. De pe puntea de peste rîu cineva îmi face semn cu piciorul, arătînd spre suprafața tulbure a apei : „Hei ! Traverseaz-o în fugă !“ Vorbește serios ? Tot ce se poate. Sar în apă. Nu este nevoie să înot. Trec în partea cealaltă și-mi dîrdîie dinții.

Ultimii kilometri îi fac numai prin puterea voinței. Mă clatin, simt înțepături în șold. Dar trebuie să fac ceea ce mi-au spus ei !

Îmi adun ultimele forțe și intru pe poarta școlii alergînd.

— Excelent ! Te felicit ! Acum mergi și te întinde puțin în pat, îmi spune Pawelitz satisfăcut de recordul de viteză atins de mine.

Cît am dormit nu știu, dar știu că am fost trezit brusc de Pawelitz care, nici una, nici alta, mi-a cerut să-i fac o descriere a locului pe unde am alergat și mi-a pus cîteva întrebări din autobiografia pe care o făcusem în limba italiană.

— În acest fel verificăm reacțiile psihologice ale individului, mi-a spus el cînd a sfîrșit cu întrebările.

„Imbecilul“, am mormăit eu și am tras pătura peste cap să dorm mai departe, pentru că afară se întunecase deja.

Cursul la care am fost trimis are 80 de oameni. Fiecare dintre noi poartă cîte un pseudonim.

Unii au venit în haine civile, alții în uniforme ; de gradele militare aici nu se ține seamă, cursanții nu trebuie să se salute între ei.

Primim rații considerabile de alimente. Aproape zilnic ni se dă carne, salam, brînză, unt și pîine la discreție. Instrucția este însă severă.

Fiecare cursant a primit în dotare două pistoale, un automat mic model 1942, două grenade de mînă și o lanternă. Executăm trageri din buzunar, de la șold etc. în ținte fixe și mobile.

Învățăm să folosim diferite tipuri de cuțite, șișuri, de la aruncarea cu ele în țintă, de la distanță, pînă la lupta de aproape. Învățăm, de asemenea, să ucidem fără să producem zgomot, începînd de la o simplă lovitură cu mîna pînă la firul de sugrumat.

Mînuim arme americane, engleze, sovietice, italiene și altele și ne îmbrăcăm în uniforme inamice. Exersăm sărituri cu parașuta, metode de semnalizare și citire a hărților. Facem cunoștință cu cele mai diverse tipuri de emițătoare, de explozive și conducem mașini de diferite mărci.

Ne descurcăm la fel de bine atît în fața ferestrelor cît și a ușilor închise ; știm cum să folosim șperaclurile, cum să înlocuim broaștele.

Iar ofițerii superiori S.S. ne țin lecții despre drepturile noastre :

„...fiecare cursant va primi tichete special numerotate. Le va completa după trebuințe și orice unitate militară îi va elibera bani...

...pentru transportul cu trenul sau cu alte mijloace de transport fiecare cursant va primi bilet de călătorie special. Îl va putea completa singur; orice organ este obligat să răspundă la solicitare...

...absolvenții cursului au dreptul nelimitat de a aresta. Pot face aceasta oricînd și în orice împrejurare dacă îndeplinirea unor sarcini cere acest lucru. Pot să oprească și să controleze vehicule, să ordone conducătorilor auto să schimbe direcția deplasării conform indicațiilor lor...

...au dreptul, conform aprecierilor și hotărîrilor lor, să pedepsească chiar cu împușcarea delictele săvîrșite împotriva Reichului, în situații care reclamă asemenea măsuri. Astfel de

cazuri se clasează din oficiu, fiind suficientă raportarea lor verbală superiorilor".

O școală a celor care învață să ucidă. Nu poate avea alt nume.

Pe bolta întunecată strălucesc razele aurii ale soarelui care stă să apună. În camera în care mă aflu se găsește o masă mare, rotundă, din lemn de stejar, lucrată din daltă. În jurul mesei stau, cu coatele rezemate, Werner Klingberg, Kurt Reinholdt și Hans Schenk.

Primul — un ucigaș de pe frontul de răsărit — s-a oferit voluntar să urmeze această școală. Al doilea a fost adus aici tocmai din deșertul african, pentru nu se știe ce bravură, iar cel de-al treilea se distinsese în Franța în timpul măsurilor represive luate împotriva populației și excelase în același sens și în Polonia. Toți au nume false. Dar lăudăroșenia lor nu este o vorbă în vînt. Au voci sforăitoare, frunți tari, pahare cu coniac în mîini și le face o deosebită plăcere să-mi povestească despre cîmpiile incendiate ale Ucrainei, despre lichidarea prizonierilor, despre bordelurile cu evreice.

Îi urăsc și poate tocmai asta îmi dă tăria să rezist să nu-i împușc pe loc. Mă străduiesc să învăț și să aflu de la ei cît mai multe lucruri. Sînt numai ochi și urechi. Am acumulat deja multe informații care ar putea folosi cuiva. Dar cui să le transmit și cum ? Știu, de exemplu, că există aici niște ateliere mici, bine înzestrate, în care unii cursanți sînt învățați să mînuiască diverse mașini și utilaje. Vor merge ca muncitori în fabrici, înainte de toate în acelea care produc arme pentru front. Au misiunea de a descoperi pe comuniști și pe sabotori, de a depista organizațiile ostile Reichului, de a urmări ce gîndesc și ce intenții au colegii lor de muncă.

Tot aici se află și o grupă de parașutiști gata instruiți care așteaptă să fie lansați în spatele frontului cu misiunea de a pătrunde în unitățile de partizani sau în grupurile de rezistență. Scopul urmărit : dezorientarea mișcărilor clandestine care se răspîndesc în toate teritoriile ocupate ale Europei și

supravegherea lor îndeaproape. Ei primesc uneori și sarcini ca acestea : să simuleze că trădează, să se lase arestați și să-și continuie activitatea în închisori și lagăre de concentrare. Sînt pregătiți aici, în sfîrșit, „experți" în aruncarea în aer a unor obiective industriale, a unor poduri, stăvilare etc.

„Experții" vor sări noaptea din avioane pe teritoriile unor state neutre, vor lua legătura cu anumiți membri ai consulatelor germane și, bineînțeles, cu o serie întreagă de agenți ai serviciilor de informații naziste. În Suedia vor avea documente false de specialiști la căile ferate, în Elveția de negustori de ceasuri. Știu despre doi dintre ei că vor zbura mai întîi în Spania și de aici, mai departe, spre state de peste mări...

Știu poate totul despre „Abwehr l.c." (denumirea școlii în care învăț) — inclusiv despre unitățile speciale Legionärstruppe [1] și Verschwörenbund [2], am aflat și de „Abwehr l.b." cu ale sale Sturmeinsatztruppen [3] și am înțeles destule și despre componența lui „Abwehr l.a.".

Dar dacă știu toate acestea parcă îmi folosesc la ceva ? Cui să le transmit ?

Mă ridic de pe patul în care mă tolănisem de cum intraseră cei trei interlocutori ai mei și mă îndrept spre fereastră. Coniacul continuă să curgă în pahare și o dată cu el se deapănă și amintirile. Război, omor, distrugeri, violență, sînge. Asta este viața lor. Numai despre asemenea lucruri îngrozitoare mi-a fost dat să aud pînă tîrziu în noapte.

Privesc pe fereastră. Au răsărit primele stele, palide încă și îndepărtate. Coniacul din ultima sticlă este pe sfîrșite, iar interlocutorii mei încep să se miște. Primul a plecat, urmează al doilea și, în sfîrșit, al treilea... Singur. Privesc din nou pe fereastră. Stelele umplu acum întreaga boltă cerească și strălucesc atît de tare deasupra școlii în care se învață să se ucidă, încît ai crede că fac anume pentru ca omenirea să vadă mai bine și să ia aminte...

---

[1] Unitate de legionari.
[2] Uniunea conjuraților.
[3] Unități de șoc.

CANALUL DOCTORULUI STARK

Mă numesc din nou Ludwig Schnobel și mi-au dat înapoi documentele care îmi amintesc această identitate. Repartizarea : Sicherheitsdienstul din Viena. Sînt iar în fața lui Schräms, care mă trimite de îndată la sturmbannführerul Müller. Acesta își are biroul cu două etaje mai sus, în aceeași clădire. Lîngă Müller zăresc un bărbat cu o față triunghiulară, disgrațioasă, pe care am mai văzut-o undeva.

— Schnobel ? Este o adevărată surpriză pentru mine, strigă Müller, de îndată ce apar în prag.

Se ridică de la masă și-mi întinde călduros mîna. Apoi, spune prezentîndu-mi pe individul de lîngă el :

— Colegul Sybena, de la Gestapoul vienez.

— Schnobel ! pocnesc eu din călcîie.

Sybena mă măsoară din cap pînă în picioare cu niște ochi pe jumătate închiși.

— Cred că ne cunoaștem, domnule inspector, spun eu adresîndu-mă lui Sybena.

Și, pentru că observ că încă nu-și aduce aminte de unde mă cunoaște, îl ajut :

— M-ați condus anul trecut, în octombrie, de la comisarul Pannwitz la consilierul criminalist Schultze... la Praga !

Ochii lui înroșiți te fac să înțelegi că a băut prea mult.

— V-am cunoscut de cum v-am văzut, simulează el.

— Schnobel, tu apari întotdeauna la momentul potrivit, intervine Müller.

Apoi, întorcîndu-se spre Sybena, adaugă :

— El este băiatul despre care ți-am spus că mi-a salvat viața într-o ambuscadă pusă la cale de partizani. A venit tocmai la momentul potrivit.

— Vă rog să-mi permiteți să vă felicit cu ocazia avansării, domnule maior, am spus eu repede.

— Să bem ! În sănătatea ta, Schnobel ! răspunde Müller, ridicînd paharul.

— Pentru colaborarea noastră viitoare ! grohăi și Sybena.

După ce bem paharele pînă la fund, Müller mă întreabă :

— Cum ai absolvit cursul, Schnobel ?

— Cu cel mai bun calificativ.

— Se vede treaba că ne pricepem la oameni, Sybena, se fălește Müller.

Torn coniac în pahare, mie ceva mai puțin.

— Pentru succesele domnului maior ! Pentru succesele domnului inspector !

Bem și paharul acesta pînă la fund, și încă unul, și încă unul...

Müller și Sybena abia se mai țin pe picioare. Totuși, nici unul, nici celălalt, nu uită de îndatoririle lor de serviciu.

— Schnobel, mi se adresează Müller pufăind dintr-o țigară de foi, am ceva pentru tine care te va face să te remarci. Vreau să-l scuturi puțin pe dr. Stark. Se presupune că ar avea ceva legături cu o rețea de spionaj britanică care a început să ne cam dea bătaie de cap. Am dat dispoziții acum o săptămînă să i se introducă în cabinetul medical o instalație de ascultare. Dar rezultatele concrete întîrzie să se arate... Și trebuie să termin cu asta. Am aici cîteva materiale despre el, dar sînt insuficiente.

— Pot să studiez materialul ?

— Da, consimte Müller. Dar mai dă-ne un pahar, să nu se supere colegul.

— Mă veți informa de mersul cercetărilor, își dă importanță Sybena.

— Am înțeles, domnule inspector.

Salut și plec cu materialul informativ, pe care îl studiez. Apoi mă îndrept spre spitalul în care își desfășoară activitatea dr. Stark.

Pe deasupra acoperișurilor clădirilor orașului plutește furtuna. Ploaia este aproape. Grăbesc pașii. În sfîrșit, ajung la spital.

Doctorul Stark este robust, chiar foarte robust, are părul tuns scurt, iar pe frunte, două riduri perpendiculare.

Îl salut și, în timp ce-i spun că am venit la el întrucît mă doare stomacul, îi înmînez un bilețel cu următorul conținut : „Timp de cîteva clipe nu scoateți nici un cuvînt". Mă duc apoi repede la calorifer unde, conform celor citite în documentele primite de la Müller, se găsea un microfon, și-l deconectez. Totul, în cîteva secunde.

— Acum putem vorbi liniștiți, domnule doctor...

— Ce înseamnă toate acestea ? explodează el aspru, și-mi restituie bilețelul.

— Sicherheitsdienst ! îi răspund eu, scoțînd legitimația. Bagă mîna sub halat și scoate un pistol, dar sînt pregătit.

Pistolul îi cade pe podea.

— Stați jos, domnule doctor ! Și ascultați-mă liniștit.

Vorbesc fără ocolișuri. Îi spun scurt ce vreau și ce am aflat de la Müller.

Apoi adaug :

— Nu există probe împotriva dumneavoastră. Numai păreri. Am venit să vă previn. Nu vreau de la dumneavoastră nimic. Trebuie să mă credeți, vă rog.

Tace un timp, apoi întreabă :

— N-ați fost cumva urmărit de Sybena ?

— Nu, nu cred. L-am lăsat în biroul lui Müller. Sînt amîndoi beți criță.

Doctorul se gîndește o clipă. Îi dau pistolul cu țeava îndreptată spre mine. Îl bagă în buzunarul de la pantaloni și, fără să scoată vreun cuvînt, scrie la repezeală pe o rețetă cîteva cuvinte.

Consultație. Nervi la stomac. Picături de la farmacie. Iau rețeta și, în același timp, dr. Stark mă întreabă :

— Și ce-mi puteți spune despre Weilburg ?

Vorbesc repede. Mă așteptam la această întrebare și știam că rețeta era numai un alibi.

— Vă mulțumesc ! îmi spune el cînd termin și-mi strînge mîna.

Mă ridic.

— Nu vă pot promite și nici propune ceva, reîncepe doctorul.

Îl privesc lung, iscoditor.

— O singură rugăminte aș avea, domnule doctor, aceea de a-mi reține numele. După război — dacă am să apuc sfîrșitul lui — poate va trebui să depuneți mărturie pentru mine...

— Mai este pînă atunci, prietene, iar eu, deocamdată, n-am prea multe motive să mă tem. Știu că domnul Sybena a primit mită de la cîteva persoane pentru a nu fi închise și a intervenit pe lîngă unii colaboratori de-ai mei pentru întreruperea unor sarcini... Am avut deja cîteva discuții aprinse în aces sens cu el și atîta timp cît Gestapoul și Sicherheitsdienstul nu știu prea multe despre mine, mă lasă în pace. În plus, cred că evenimentele de la Stalingrad și debarcarea trupelor anglo-americane în Sicilia nu-l fac să se simtă prea bine. În ce vă privește pe dumneavoastră, nu știu cu ce intenții ați venit la mine ; de aceea, mă întreb dacă n-ar fi bine să ridic receptorul și să-l înștiințez pe Sybena despre această vizită.

Caut să nu pierd din poziția cîștigată față de dr. Stark și, continuînd să rămîn calm, îl întreb :

— Dacă aș fi venit la dumneavoastră cu gînduri ascunse, aș mai fi avut oare nevoie să deconectez instalația de ascultare ?

El se mai gîndește puțin, se uită fix în ochii mei, încercînd parcă să ghicească ceva în ei, apoi mă bate prietenește pe umăr și-mi spune :

— Ascultă, prietene, am să te prezint unei nepoate de-a mea. Îi spun că ne cunoaștem de la Praga, de cînd lucram acolo la o clinică germană. Ea o să ne mai invite pe la ea și în acest

fel ne vom putea revedea și vei avea posibilitatea să faci cîteva „investigații" în jurul persoanei mele.

Înainte de a ne despărți, conectez instalația de ascultare.

Nu am mult de lucru.

Mă plimb pe străzi, prin parcuri, cafenele, restaurante, peronuri, pe cheiuri.

Într-o cîrciumioară ciocnesc un țap de bere cu comeseni; în hotelul „Metropol" mă distrez cu fete în uniforme albastre ; în cafeneaua „Weghuber" ascult discuția despre bătălia de la Kursk. Apoi mă duc să văd filmul color „La Paloma", cu Hans Alberts și Ilse Werner. După film merg să-i raportez lui Müller. În biroul lui se află, ca de obicei stînd tolănit pe o canapea, Sybena.

— Domnule maior, permiteți să vă raportez care este starea de spirit a populației.

— Vorbește !

— Oamenii vorbesc cel mai mult despre cauzele care au dus la înfrîngerea trupelor italo-germane în Africa și despre eventualitatea unei debarcări anglo-americane în Italia.

— Africa și debarcarea pe coastele Italiei ! Ha, ha, ha ! rîde zgomotos Müller. Tocmai despre asta vorbeam acum cu colegul.

— Astăzi de dimineață v-am văzut în Siebensterngasse, se întunecă Sybena. Ce făceați pe acolo ?

— Executam ordinul, domnule inspector.

— Schnobel, informează-l pe colegul meu despre doctorul Stark, ordonă Müller.

— Succint — fără vorbărie multă !

— Mă duceam deci, domnule inspector, să-i fac o vizită la birou doctorului Stark.

— Știu. Am ascultat înregistrarea pe bandă de magnetofon. De fapt, numai începutul convorbirii, pentru că pe urmă s-a întrerupt puțin. Cred că din cauza furtunii.

— Am folosit drept pretext niște dureri de stomac, știind că dr. Stark este un bun internist. Era acolo și o nepoată de-a

lui. M-am împrietenit cu ea și am să încerc să mă folosesc de această împrejurare pentru a pătrunde în casa doctorului Stark. Poate că așa am să ajung să fac niște investigații mai complete asupra persoanei care ne interesează. Aș vrea să vă raportez că investigațiile făcute pînă acum referitoare la dr. Stark au dat rezultate negative.

— Poate că informația, conform căreia dr. Stark ar constitui canalul de legătură dintre englezi și agentura lor de aici, nu corespunde realității. S-ar putea ca omul lor de legătură de aici să fie altcineva, pe care noi nici măcar nu-l bănuim, își dă cu presupusul Müller.

Sybena încuviințează.

— Acest canal, dacă nu l-am descoperit noi, o să-l descopere alții. Mîine zburăm spre Roma, Schnobel, îmi comunică Müller.

— Și instalația de ascultare din spital, ce facem cu ea ? întrebă imediat Sybena.

— A scos-o deja Shnobel. Este formidabil băiatul acesta. Într-un timp atît de scurt a făcut o mulțime de investigații în jurul dr. Stark și pe deasupra a mai avut timp să se mai ocupe și de o fată pe care a cunoscut-o recent.

Pe fată o cheamă Ilse Doneberg și este studentă la medicină. Are ochii de un albastru violet, părul auriu, iar cînd zîmbește mi se pare că este cea mai frumoasă fată din lume.

Am aproape douăzeci și unu de ani și puține speranțe că voi mai trăi cîțiva, de aceea las dragostea pentru Ilse să înflorească ; ea este totul pentru mine.

Astăzi am cinat la dr. Stark și, privind-o pe Ilse cum strîngea masa, simțeam c-o pierd din ochi de dragă.

Aș vrea să pot să-i spun cît de mult o iubesc, cît de mult aș vrea să fim mereu împreună, dar n-am timp nici măcar pentru atîta lucru.

Afară sirenele urlă, oamenii fug la adăpost, iar eu trebuie să plec.

— Drum bun pînă la Roma, Ludwig, și mulțumesc mult pentru informație ! (I-am spus că pentru moment nu mai este bănuit, dar că s-ar putea ca alții să se mai ocupe totuși de cazul lui).

— Drum bun, îmi spune și Ilse, aruncîndu-mi-se în brațe.

Plec.

IULIE FIERBINTE LA ROMA

Orașul etern ne întîmpină cu un soare arzător. În plină vară, străzile roiesc de traficul intens.

Am aterizat în ziua de 13.

Nu sînt superstițios, dar mă gîndesc, cu toate acestea, dacă nefericita dată nu-mi va purta ghinion. Nervii ? Nu, asta nu ! Am învățat să-i stăpînesc.

Secția conspirată a Sicherheitsdienstului din Roma își are sediul la hotelul „Imperator"; ea ocupă etajul doi. Aici sînt repartizat într-o cameră cu un aviator care s-a prezentat cu numele de Sternecker; și mi se pare că acesta este — surprinzător — numele lui adevărat. Este transmisionist și pare om cumsecade.

În încăperea alăturată, separată prin uși duble, se află stația de radio. Müller ocupă o cameră tocmai în partea cealaltă a coridorului. Nici nu termin bine de despachetat lucrurile, că Müller mă și cheamă la el.

— Mîine, la orele 16, vei fi prezent în bulevardul Vittorio Veneto, la numărul care ți-l dau acum. Față în față cu cafeneaua de la acest număr se află un restaurant. Pe trotuar, în dreptul restaurantului, te va aștepta un căpitan italian. Mergi la el și-l întrebi dacă numele lui este Galeazzo ; dacă îți răspunde că da, atunci ceri să-ți arate jumătatea de cartotecă pe care trebuie s-o aibă la dînsul. După ce o compari cu cealaltă jumătate de cartotecă pe care am să ți-o dau mîine, îi înmînezi plicul ce îl vei primi tot mîine. În cazul în care ești atacat de cineva, tragi fără să te mai gîndești. În plicul pe care ți-l

voi da se află un secret de stat. După îndeplinirea acestei misiuni, te vei plimba prin oraș și vei încerca să tragi cu urechea la discuțiile oamenilor, să vezi care este starea de spirit de aici. Faci asta, bineînțeles, după ce îmi aduci imediat plicul pe care ți-l va da, la rîndul lui, căpitanul italian pentru mine. Ai ceva de întrebat ?

Am răspuns că nu și am plecat.

În cursul dimineții fac cunoștință cu orașul și caut să-mi întipăresc în minte drumul dus și întors pînă la locul de întîlnire cu Galeazzo.

Am pregătite două pistoale: cel de calibru 9 mm îl am sub braț, pe cel mai ușor — Walther, 7,65 mm — în buzunarul drept. După felul în care se exprimase Müller, era vorba de o treabă foarte serioasă. În plus, nu-mi spusese că cineva dintre ai noștri mă va fila îndeaproape și-mi va sări în ajutor în caz de vreun pericol.

Colind mai multe străzi fără vreun scop anume, poate în afară doar de acela de a admira frumusețile acestui străvechi oraș. În jurul orei 16, mă duc la întîlnirea fixată. Omul meu mă aștepta. Dar nu pe trotuar, ci la o masă în restaurant. Era brunet, mustață neagră, ochelari de soare și îmbrăcat într-o uniformă italiană de oraș, puțin cam caraghioasă.

— Permiteți ?

Încuviințează.

Mă așez Pentru orice eventualitate, eliberez piedica pistolului.

— Căpitanul Galeazzo ?

În loc de răspuns, îmi aruncă pe masă o jumătate de cartotecă. O alătur lîngă a mea.

— În ordine, îi spun eu, și-i strecor sub tăvița cu paharul de vin plicul dat de Müller.

Îl îndeasă în buzunar și, foarte nepăsător, îmi întinde un altul, galben, ceva mai mic, dar mult mai voluminos. Apoi, cu aceeași nepăsare, spune :

— Transmiteți-i lui Mandel că mîine aștept pachețelul. Aruncă pe masă o bancnotă care reprezintă de două ori costul

consumației, se ridică și pleacă. Mă ridic și eu, căutînd să ascund cît mai repede plicul pentru Müller de privirile lacome ale chelnerului.

Nici repede, nici încet — acesta este tempo-ul pe care îl transmit picioarelor ; mă mănîncă pulpele și bucuros aș lua-o la fugă. Dar mă stăpînesc. Într-un pasaj întunecos mă dau după o casă și aștept să văd dacă nu sînt urmărit de cineva.

Nimeni.

Cu mîna stîngă — și foarte repede — scot din buzunarul de la pantaloni plicul primit de la Galeazzo. Pe partea pe care este lipit se află o ștampilă mică, dar bine aplicată. Mă duc imediat la Müller să-i raportez cum mi-am îndeplinit misiunea, dar nu-l găsesc. Abia tîrziu în noapte am reușit să-i vorbesc.

Îi spun că Galeazzo așteaptă să-i trimită ce i-a promis.

— Pachețelul, explodează Müller. Ah, macaronar murdar... Bine, bine, mîine la ora trei te prezinți la mine să ți-l dau să i-l duci. Nu uita că răspunzi cu capul de el și de ce-ți va da italianul pentru mine. Și n-o să răspunzi numai tu, ci și întreaga ta familie.

Într-o asemenea indispoziție nu-l mai văzusem niciodată. Avea și de ce, căci iată ce se putea auzi pe străzile Romei, în magazine, în tramvaie, în frizerii, la chioșcurile cu citrice, peste tot :

„Flota noastră este în cea mai mare parte scufundată"...

„Rusia a înghițit o întreagă armată italiană : zece divizii"...

„În țară sînt tulburări, demonstrații și greve"...

„Centrul orașului Milano este numai ruină din cauza bombardamentelor"...

„După raidurile asupra orașului Neapole, femeile au început să strige că vor pace"...

„Se așteaptă atacul armatelor anglo-americane asupra peninsulei italice"...

Circulă sute de zvonuri.

Unii declară războiul pierdut definitiv și afirmă că sfîrșitul lui este numai o chestiune de luni sau chiar de săptămîni. Alții nădăjduiesc că unitățile italiene și germane se vor apăra pînă la ultima picătură de sînge.

La ora trei, Müller îmi predă un pachețel voluminos. Îl bagă în fața mea într-o servietă elegantă și nu pierde ocazia să mă avertizeze încă o dată că orice eșec poate costa viața mea și a familiei mele. La cinci minute după ce părăsesc hotelul îmi dau seama că sînt urmărit. În urma mea mergea un individ blond, cu obrajii trandafirii și cu ochii de un albastru inocent.

Căpitanul Galeazzo a lăsat acasă uniforma ; vine într-un costum închis care îi cade impecabil. Îmi apare în față înainte de a ajunge la locul de întîlnire.

— Urmați-mă la oarecare distanță, șoptește el.

Cu o zi mai înainte ne întîlniserăm aproape în plină stradă, unde ne priveau zeci sau poate chiar sute de oameni. Dar astăzi ? După judecata mea, prima întîlnire nu a fost precaută ; dar ce vrea să însemne asta ?

În mîna stîngă am servieta, iar pe cea dreaptă o țin pregătită în imediata apropiere a armei. Merg la cinci pași în urma italianului, în tempo de marș. Galeazzo intră într-un hotel mic, salută din cap pe portar și se îndreaptă pe scări spre etajul unu. Îl urmez și intrăm într-o cameră din fundul coridorului.

— Aveți pentru mine un pachețel de la domnul Mandel ? începe el imediat, într-o germană perfectă.

— Am, poftiți !

Rupe nerăbdător șnurul sigiliului.

Întinde pe masa prăfuită pachețelul de bancnote pe care îl scoate din plic și numără banii cu grijă și calm — lucrul acesta nu-mi poate scăpa. Sînt cîteva sute de mii de lire, apreciez eu. La care se adaugă o jumătate bună de kilogram de napoleoni de aur.

O mică comoară.

Primesc, în schimb, un plic identic cu cel de ieri.

Galeazzo își aranjează aurul trădării — ce altceva ar putea fi ? — într-o mică valijoară. Îmi strînge mîna, mulțumit peste măsură.

— Mîine, la ora și locul obișnuit, da ?

Plec primul.

Umbra mea se află la intrare. Merg mai departe. Am spatele acoperit. Bineînțeles, nu mă întorc s-o văd.

— O gloată perfidă de italieni, înjură Müller.

A citit informarea mea scrisă despre ceea ce spun locuitorii Romei.

Mă anunță, scurt :

— La noapte ești de serviciu la stația de emisie.

Schimbul la emițător începe la șapte seara.

Sînt în echipă cu Sternecker. Pare scîrbit de toate. Pe de o parte, deoarece tocmai atunci avusese o întîlnire cu un informator care îi furnizase un material ce îi înșelase așteptările, iar pe de altă parte, pentru că — așa cum mi-a mărturisit confidențial — războiul practic, pe față, pe care îl făcuse ca aviator, se deosebea mult de războiul din umbră.

Noaptea transmitem știri asemănătoare celor comunicate de mine lui Müller. Dar conținutul lor este pieptănat în mod corespunzător.

Cifrez mecanic comunicările și le trec lui Sternecker.

Dar iată că îmi cade în mînă următoarea comunicare :

„Informații exacte despre mișcările și convorbirile de la Vatican ale misiunilor aliate secrete vom primi regulat în fiecare zi de la un agent de încredere".

Galeazzo ? Tot ce se putea.

Această întrebare mi-am pus-o toată noaptea aceea și am jurat în gînd să nu am odihnă pînă nu-i voi afla răspunsul.

Fac schimburi de ziare cu Galeazzo. În ele ne transmitem reciproc materialele obișnuite. Observ că ne fotografiază un tînăr. După aparență, este un fotograf amator. Îi fac semn să-și vadă de treabă. Tînărul mă ascultă.

— Mîine, aici, pe stradă. Ne întîlnim ca din întîmplare, spune Galeazzo și pleacă.

Ne despărțim. Îl urmăresc de la distanță. Precaut.

În mai puțin de o oră am adresa și poate și adevăratul lui nume.

A doua zi, fac și mai mult. Mă postez de dimineață în strada în care locuiește și-i supraveghez locuința.

Abia la prînz a ieșit din casă și, după ce s-a uitat în stînga și în dreapta să nu fie urmărit, s-a îndreptat spre Vatican.

După-amiază schimbăm cuvintele de salut și plicurile, iar în dimineața următoare îmi propun să merg să identific fotograful care mă fotografiase cu două zile mai devreme împreună cu Galeazzo. Îmi surîde norocul și-l găsesc în Piazza Colona.

— Urmați-mă ! Poliția secretă ! îi vîr eu sub nas legitimația.

Începe să tremure.

— Unde vă este atelierul ? Vreau să văd fotografiile pe care le-ați făcut în ultimele zile !

Locuiește la Ostia, lîngă mare, la 27 km depărtare de Roma.

Opresc o mașină de serviciu tip Kd F cu număr de recunoaștere al Wehrmachtului. Mă folosesc de dreptul meu de a întoarce orice mașină din drum în caz de necesitate și-i cer în germană șoferului să mă ducă să percheziționez locuința „unui dușman al Reichului", care-mi va fi arătată de către cel ce mă însoțește.

Am mers cu viteză maximă pînă la mare.

De-a lungul plajei se întinde șoseaua pe care sînt parcă semănate nenumărate case albe, pitice.

Oprim la una din ele.

Fotograful are laboratorul într-o cameră de baie, nu prea curată. Îl postez cu fața la perete și examinez filmele despre care declară că sînt din ultimele zile.

În sfîrșit, găsesc ceea ce căutam.

Galeazzo era prins foarte reușit; și în două poziții.

— Rolele astea se confiscă, îi comunic eu cu o voce aspră. Toată caseta.

Tînărul este obligat să se supună.

— Te-aș sfătui, de asemenea, să nu te prea arăți în lume. Te-am luat de mai mult timp la ochi !

Plec repede spre mașina Wehrmachtului, care mă așteptă.

— Nu l-ați găsit pe omul pe care voiați să-l arestați ? mă întrebă unul dintre soldați.

— Nu, se vede treaba că a prins de veste și a fugit, dar am găsit ce mă interesa, îi răspund eu arătîndu-i rolfilmele.

Cînd ajung în dreptul hotelului unde eram cazat, semnez șoferului pentru cursa efectuată în interesul Sicherheitsdienstului și mă duc direct la Müller.

Îi povestesc întreaga întîmplare : cum un fotograf de pe stradă ne-a surprins pe peliculă, cum l-am căutat, găsit și reținut.

Se petrece exact ceea ce am anticipat.

— De ce nu m-ai anunțat ?

— N-am știut că-l prind pe fotograf și nu voiam să risc un insucces față de dumneavoastră. Uitați-vă, aici sînt rolfilmele.

— Bine, Schnobel ! Avem altceva mai bun acum de făcut, așa că arde filmele ! Să-i comunici căpitanului Galeazzo că mîine mă duc eu la întîlnire. Tu vei avea liber. Vei cumpăra niște lucruri pentru mine — ai aici lista și banii. Și ai grijă că peste două sau trei zile pleci la Viena cu corespondență.

O ocazie formidabilă, mai bună nici că se putea.

Salut și plec. Ajuns în camera mea, decupez cu grijă cadrul filmului, pînă rămîne detaliul cu Galeazzo, și pe acesta îl introduc în tubul unui cartuș din care scot pulberea. Cartușul cu filmul e la fel ca celelalte. Îl introduc în încărcător ultimul. Opt în încărcător și unul pe țeavă — în total nouă. Șapte pentru ei, al optulea pentru mine, iar al nouălea ? ...

Îi fac lui Müller cumpărături după listă, părinților după pricepere, iar Ilsei după cum îmi spune inima.

Iau la rînd magazinele. Mă tocmesc cu speculanții.

Toată lumea spune că războiul este pierdut.

Pe alocuri, sînt blamați în public fasciștii care l-au început.

Fac cumpărăturile tocmai cînd trebuie. A doua zi, situația pieței se înrăutățește.

Avioanele aliaților bombardează pentru prima oară orașul etern.

Mii de locuitori aleargă la sate. Prețurile alimentelor urcă vertiginos, iar speculanții, de la cei mai mici pînă la cei mai mari, triumfă.

Müller își freacă mîinile.

— Să faci cumpărături cu o zi înainte ca piața neagră să ridice prețurile este o afacere ! Dar atacul aerian ? Așa le trebuie ! Așa poate o să înceteze prietenia cu ei !

Pe mine toate acestea nu mă interesează cîtuși de puțin. Tot ce doresc să fac acum este să ajung cît mai repede la dr. Stark, să-i înmînez filmul și s-o văd iar pe Ilse.

Doctorul Stark m-a salutat cordial. Am discutat cu radioul deschis.

Mi-a pus întrebări amănunțite. A subliniat că prețuiește foarte mult informațiile mele. Mi-a spus că am sosit la momentul potrivit, căci a doua zi dimineața urma să plece la Salzburg. A spus acest lucru în așa fel, încît mi-a dat de înțeles că în direcția aceea se îndrepta canalul lui. Prin urmare, cei de acolo mă luaseră în evidență.

În sfîrșit, dr. Stark pleacă și eu rămîn singur cu Ilse.

Două zile și două nopți.

Amețitor, ca-n visuri.

O plimbare prin pădurea vieneză. O excursie dincolo de oraș, spre Dunăre. Teatrele din Josephstadt, Schönbrunn și Prater. Peste tot ne însoțește fericirea. Dar toate acestea nu durează decît două zile și două nopți.

La Roma aterizez eliberat de teama urmăririi avioanelor de vînătoare americane. De la bordul avionului intru direct în evenimentele agitate ale orașului etern.

SECRETUL ADRESEI GRAN SASSO

O noapte de vară italiană, fierbinte.

Din camera hotelului, emițătorul transmite, într-un șir neîntrerupt, știri.

Stau împreună cu Sternecker, numai în maiou. Perdelele sînt trase, ferestrele închise și este un aer înăbușitor, pentru răcorirea căruia nu ar ajunge nici două ventilatoare.

Sternecker se apleacă asupra aparatului.

La lumina veiozei cifrez telegramele pe care apoi i le dau lui.

Acele ceasornicului meu indică tocmai miezul nopții. Este 25 iulie 1943.

Müller ne aduce o veste despre întrunirea Marelui consiliu fascist în palatul Veneția.

Toți sîntem în stare de alarmă gradul I. Este interzisă părăsirea hotelului; se poate pleca numai în interes de serviciu. Ordinul ni-l aduce la cunoștință un ofițer de serviciu, care ne distribuie automate.

În camerele șefilor S.D. vizitele secrete nu mai contenesc.

Telegrama următoare informează că Marele consiliu fascist a adoptat o rezoluție împotriva lui Mussolini. Iar peste o jumătate de oră, o altă știre : conținutul rezoluției exprimă neîncredere față de naziști.

Pe la orele nouă dimineața mă culc. Emițătorul lucrează însă mai departe : schimbul doi transmite alte și alte comuni-

cări pentru Reichssicherheitshauptamtul[1] din Berlin despre situația din Roma și din întreaga țară.

La masa de seară aud de la colegi noutăți senzaționale : regele Italiei l-a convocat în cursul după-amiezii pe Mussolini pentru a-și da demisia. Noul guvern italian promite să sfîrșească rapid războiul. Mareșalul Pietro Badoglio, în calitate de nou președinte al Consiliului de Miniștri, cheamă la dezarmarea fasciștilor italieni, lucru pe care armata îl face în cîteva ore; împușcături și ciocniri de stradă.

La orele șapte seara trec din nou cu Sternecker la deservirea emițătorului. Una din știrile pe care le transmit cifrat informează :

„După audiența la rege, Mussolini a fost arestat, transportat cu o mașină, iar locul detențiunii lui este necunoscut".

Cea de-a doua comunicare constată succint :

„În conformitate cu datele ce le deținem și care ne-au sosit la Roma de pe cuprinsul țării, se emit ipoteze că Italia intenționează să depună în scurt timp armele. Noul guvern declară însă că va continua lupta".

Ofițerii serviciului secret discută în camerele de la hotel. Se vorbește despre „echilibrul de forțe". Italienii și naziștii au un număr aproximativ egal de soldați pe teritoriul Italiei. Alta este însă calitatea și dotarea unităților, iar din acest punct de vedere nemții au cu ce să se fălească în fața celorlalți.

— Domnilor, continuăm războiul pînă la victoria finală, strigă Müller.

Este omniprezent, plin de energie și, ceea ce uimește, mereu treaz.

Începînd cu 27 iulie, se pregătește o acțiune de proporții. Planul prevede instaurarea unei ordini severe și ocuparea Romei, unde se află pînă în prezent numai trupe germane de patrulă. Sînt pregătite în grabă 18 divizii pentru a fi deplasate în Italia.

---

[1] Biroul principal de siguranță al Reichului.

Operația secretă „Alarich" prevede arestarea familiei regale și a mareșalului Badoglio, împreună cu membrii guvernului italian.

Un ordin sever se referă la eliberarea lui Mussolini din captivitate.

De ce toate acestea ?

Ordinele și dispozițiunile pe care le transmit sau le recepționez vorbesc într-un limbaj clar. Tocmai cifrez :

„Cu ajutorul agenturii noastre am descoperit noi dovezi în legătură cu activitatea ofițerilor aliați la Vatican. Aceștia duc tratative cu emisarii regelui asupra încheierii păcii, direct în palatul acestuia. Din Vatican pînă la palatul regal sînt escortați de o asistență puternică, formată din unități militare italiene credincioase".

Rețeaua nazistă descoperă repede și tratativele secrete ale reprezentanților mareșalului Badoglio cu ofițerii generalului Eisenhower.

Unde este însă Mussolini ?

Serviciul de informații german nu-i poate da de urmă. Rețeaua de spionaj nazistă din toată Europa face eforturi zadarnice. Iar din capitala celui de-al treilea Reich curg ordinele și amenințările.

Müller convoacă la o întrunire pe toți membrii S.D.-ului, cărora le spune :

— Sarcina numărul unu pentru toți este aceasta : mobilizarea tuturor forțelor pentru depistarea locului în care se află în captivitate ducele Benito Mussolini. În împrejurimile Romei s-a ajuns deja la o întărire a efectivelor S.S. După cum știți, pe aeroportul Practica di Mare — la numai 25 de kilometri de aici — hauptsturmführerul Skorzeny așteaptă cu o grupă de 50 de oameni de elită informațiile noastre. Ei au misiunea de a-l răpi. Nu cruțați nimic — nici forțele și nici banii !

Seara sosește de la Berlin obersturmbannführerul von Brück. Relatează — cînd vinul i se urcă la cap — prietenilor lui :

— Ne vor sosi ajutoare speciale. În lagărul de concentrare de la Rawensbrück nu mai există în prezent nici o ghicitoare sau vrăjitoare. Şi erau adunate din toată Europa, domnilor. Toate au fost scoase de acolo din ordinul lui Himmler. De ce ? Pentru Mussolini. Au fost duse într-un castel nobiliar în Germania. Li s-a promis o viaţă frumoasă în libertate dacă vor ghici unde este ducele.

Cei care îl ascultă rîd în hohote. Müller îi acoperă însă cu un urlet răutăcios şi cu bătăi în masă.

— Este treaba noastră să-l găsim ! A noastră — numai a noastră !

Unde este însă Mussolini ?

Toate informaţiile sosesc cu întîrziere. Grupa operativă însărcinată cu răpirea constată numai că Mussolini s-a aflat, pe rînd, pe nava „Persefone", pe insula Ponza, pe insula La Maddalena...

Evenimentele nu stau în loc.

Depeşa pe care o cifrez la data de 3 septembrie informează :

„Astăzi, unităţi anglo-americane s-au apropiat de Calabria, au trecut prin strîmtoarea Messina şi au debarcat pe coastă fără nici o ripostă".

În seara zilei de 8 septembrie ascultăm ştirea unui post de emisie american : „Italia a încheiat armistiţiul".

La scurt timp, radioul londonez confirmă :

„Convorbirile secrete privind terminarea războiului cu Italia s-au încheiat cu succes. Guvernul Italiei a hotărît să rupă alianţa cu Germania nazistă".

Etajul hotelului nostru arată ca un stup.

Müller, îmbrăcat în uniformă, cu pistolul şi automatul în permanenţă la îndemînă, îmi dictează :

„Armatele noastre încercuiesc Roma, conform unui plan dinainte stabilit. Rezistenţa este repede înfrîntă. În acelaşi timp, unităţile noastre dezarmează unităţi italiene. Aviaţia noastră ia startul pentru bombardarea vaselor de război italiene".

Primele împuşcături.

Aliaţii de pînă acum au devenit duşmani.

— Imediat, să fie expediată cu prioritate ! ordonă Müller, dîndu-mi textul altei comunicări. Cifrez :

„Patru divizii italiene care formau garnizoana Romei au fost nimicite de noi, în încercarea lor de a apăra oraşul. Soldaţii au luat-o la fugă. Oraşul este ţinut sub control. Paraşutiştii au ocupat cele mai importante puncte în regiunile cheie".

Moralul în camerele hotelului creşte vertiginos. Această bucurie de tip teuton nu o zdruncină nici ştirea potrivit căreia regele, familia sa şi miniştrii au plecat în învălmăşeală din Roma pe litoralul adriatic, unde s-au îmbarcat pe un vas de război britanic.

În ziua de 9 septembrie, americanii debarcă la Salerno.

Roma este plină de naziști. Automatele sînt gata în orice moment să tragă de la ferestre.

Iar eu îmi schimb slujba.

Sînt interpret al lui Müller şi, în acelaşi timp, garda lui personală. Îl însoţesc la o serie de convorbiri.

Durează trei zile.

La 12 septembrie, înainte de miezul nopţii, radioul german comunică că peste cîteva minute va fi difuzată o ştire specială. Crainicul citeşte :

„Marele stat major comunică : Unităţi de desant germane, membri ai Sicherheitsdienstului şi forţe S.S. au înfăptuit astăzi, sub comanda unui ofiţer vienez S.S., operaţia de eliberare a ducelui, ţinut în captivitate de o clică trădătoare. Actul curajos a reuşit. El s-a realizat cu pierderi grele. Ducele este în libertate".

Peste tot, la noi, entuziasm.

Müller pune capăt zgomotului, ridicînd ambele braţe :

— Eliberarea s-a produs astăzi în masivul muntos Abruzzi. Mussolini se afla într-un hotel de iarnă retras, din Gran Sasso. Reuşita salvării lui este şi un merit al dumneavoastră, domnilor. Vă felicit !

Dopurile sticlelor de șampanie pocnesc.

Se deschid sticle de coniac de cele mai diferite mărci.

Sternecker mă trage de-o parte :

— Eu dispar. Am liber. Mă întorc spre dimineață. Dacă se va întîmpla ceva, vii să mă anunți ?

— Desigur, promit bucuros.

— Schnobel ! mă cheamă Müller. Mergi pînă jos. Într-o jumătate de oră vreau să am pregătită o gustare în sufragerie. Peste o oră îl primesc pe locotenentul-colonel von Brück, pentru o discuție finală asupra situației, înainte de plecarea lui. Pregătește sau, mai bine, adu din timp în camera mea o sticlă de șampanie rece și una de coniac franțuzesc.

— Fiți fără grijă, domnule maior.

Mă îngrijesc de tot ce trebuie. Apoi, cu un șperaclu desfac biroul lui Sternecker. În sertarul din stînga, sus, are trei aparate de înregistrat miniaturale, producție americană. Cunosc deservirea lor. Ne-au predat-o la Weilburg. Știu, de asemenea, că primul și al doilea conțin înregistrări, pe cînd al treilea are banda de înregistrare curată. Cu toate acestea, îl verific.

Müller nu poate vorbi cu von Brück despre nimic altceva decît despre tratativele secrete ale ultimelor zile. Trebuie să încerc să aflu cît mai multe.

Mă bazez pe faptul că în fiecare cameră se petrece, iar toți participanții au capul greu sau sînt beți, cu excepția celui care este de serviciu la emițător. Acesta nu are voie însă să se îndepărteze de încăpere.

Profit de plecarea lui Müller în salonul de la parter; îi aduc în cameră șampania și coniacul și introduc aparatul de înregistrare într-un radioreceptor voluminos. Fixez mecanismul, astfel încît conectarea să se facă automat peste 25 de minute. Durata înregistrării va fi exact 60 de minute.

Întîlnirea începe cu o întîrziere de cincisprezece minute.

Ține aproape două ore.

Stau lîngă emițător și mă întrețin cu radiotelegrafistul și cifratorul, cînd intră, bine dispuși, von Brück și Müller, cu

bluzele uniformelor desfăcute, amîndoi rumeni în obraji, cu ochii strălucind.

— Aţi prins ceva nou ?

— Nici o ştire importantă, raportează ofiţerul de serviciu.

Iau loc. Îşi aduc aminte de berea bavareză. Dau dispoziţii să li se aducă încă o sticlă de coniac franţuzesc şi, stimulaţi de băutură, încearcă să se convingă unul pe altul de victoria celui de-al treilea Reich.

După un timp, îl aud pe Müller.

— Schnobel, adu-mi ţigările de foi din cameră ! Sînt pe noptieră. Ia tot pachetul !

Zăbovesc cît pot mai mult pînă să plec. Pe culoar o rup însă la fugă. Iau aparatul de înregistrare din cutia radioreceptorului şi îl ascund sub cămaşă, deasupra brîului.

Ora următoare mi se pare interminabilă. Dar abia cînd von Brück spune, căscînd, că trebuie să se scoale dimineaţă devreme, pot să folosesc prilejul pentru a-mi cere scuze şi a mă retrage în camera mea. Müller — foarte bine dispus — pleacă într-o inspecţie prin camerele subalternilor, pentru a-i controla dacă nu au băut. Ştiu că la mine nu va veni, întrucît am fost sub ochii lui aproape tot timpul.

Stau întins în pat, cu pistolul, armat, la îndemînă. Mai bine mă împuşc decît să mă las prins. Cunosc prea bine metodele S.D. de interogare.

Aud cum se rulează banda de înregistrare... Apoi un scîrţîit de uşă; Müller îi dă întîietate lui von Brück şi se aude cum ciocneşte paharul în sănătatea acestuia.

Von Brück : — Să trecem direct la subiect, domnule maior !

Müller : — Domnule locotenent-colonel, tot ceea ce vă voi comunica acum este în drept să audă numai şeful S.S., Heinrich Himmler. Am lucrat conform dispoziţiilor lui, pe care mi le-aţi transmis în acel plic îndată după sosirea dumneavoastră de la Berlin. Este vorba de una din cele mai secrete probleme ale Reichului.

Von Brück : — De acord, domnule maior. Heinrich Himmler mi-a atras atenţia că trebuie să-i transmit numai lui în persoană informaţiile ce mi le veţi da.

Müller : — Vă este cunoscut că încă înainte de izbucnirea crizei din Italia, reţeaua noastră de la Belgrad a înregistrat un mare succes. A reuşit să reţină cîţiva membri ai unei misiuni militare britanice care activau pe teritoriul fostei Iugoslavii. Amănuntele în legătură cu acest fapt nu sînt importante. Printre captivi se afla şi fiul primului ministru britanic, locotenentul-colonel Randolph Churchill.

Von Brück: — Da, ştiu despre asta.

Müller : — În ordinele lui Heinrich Himmler pe care mi le-aţi transmis exista acordul... de a stabili contactul cu serviciul de informaţii englez. Scopul : să aflăm cu orice preţ unde este ţinut în captivitate Benito Mussolini. Reprezentanţii reţelei noastre şi ai celei engleze s-au întîlnit, conform înţelegerii stabilite, şi s-a înfăptuit schimbul tînărului Churchill cu un general german care era prizonier la englezi. Acest schimb s-a făcut prin intermediul mareşalului Kesselring [1]. Dar, în acelaşi timp, conform condiţiilor puse de noi, serviciul de informaţii englez ne-a desconspirat locul unde se afla arestat ducele. Trebuie să recunoaştem că englezii şi-au respectat asigurarea dată, în sensul că nu ne-au făcut greutăţi cînd l-am răpit pe Mussolini. Ne-au mai transmis şi unele amănunte privind hotelul de iarnă „Campo Imperatore", sistemul de pază şi altele. Am informat imediat pe căpitanul Skorzeny. A urmat apoi acţiunea acestuia.

Von Brück : — Asta este tot ?

Müller : — În esenţă, da !

Von Brück : — Permiteţi-mi, domnule maior, să vă felicit !...

Müller : — Am acţionat conform indicaţiilor şefului nostru...

---

[1] În vremea aceea era comandantul aviaţiei naziste în Italia meridională.

Von Brück : — Se poate astfel deduce că Skorzeny a avut o misiune mult mai ușoară în efectuarea atacului asupra închisorii din munte ?

Müller : — Firește !

Von Brück : — Excelentă pregătire... Credeți-mă, domnule maior, lumea va mai trăi mari surprize. Între noi fie spus — acum revin la munca mea. Avem un plan curajos : atacul asupra bazei britanice din Gibraltar [1]. Intenționăm să-l realizăm cu ajutorul scafandrilor, care vor mina navele de război britanice sub apă.

Müller : — O idee colosală !

Von Brück : — Asta nu-i nici pe departe totul. Pregătim... Un foșnet. În acest moment, înregistrarea pe bandă s-a oprit în mod automat. Mi-a fost dat să aflu despre o înțelegere între două rețele dușmane în mijlocul războiului ! Sînt consternat. Tremur din adîncul ființei mele.

Derulez banda înregistrată, apoi o șterg. Controlez de două ori să nu fi rămas vreun cuvînt.

Se luminează de ziuă cînd introduc aparatul în biroul lui Sternecker.

Îmi aprind o țigară.

Fumez prea mult; rația nu-mi ajunge și trebuie să fac rost de țigări la negru. N-am poftă de mîncare. Nu pot adormi, iar dimineața mă trezesc foarte devreme.

Mi-e frică, sînt un om pierdut în mijlocul furtunii războiului.

Doctorul Stark colaborează cu Intelligence Service. Le-am transmis prin el informații despre legătura căpitanului Galeazzo cu serviciul de spionaj nazist. Dar pot avea acum certitudinea că serviciul de informații britanic nu mă abandonează din cine știe ce motive și pe mine ?

---

[1] Existența planului acestei acțiuni este confirmată și de Erich Gimpel în cartea sa „Spion für Deutschland". Gimpel afirmă că toți au fost de acord cu planul, cu excepția lui Otto Skorzeny ; din acest motiv, acțiunea Gibraltar nu s-a înfăptuit. „Skorzeny era împotriva a tot ceea ce nu pornea de la el", subliniază Gimpel în cartea sa.

MAQUIS-UL FRANCEZ

— Numele ?

— Karel Maly.

— De unde sînteţi ?

— Din Cehoslovacia, acum protectoratul Böhmen und Mähren, ocupat de naziști.

— Spuneți-ne ceva despre dumneavoastră.

— M-am născut la Praga, în 1920. Domiciliez în cartierul Stare Mesto, strada Josef nr. 7. Stau cu părinții. Am absolvit școala industrială de pe strada Betlem. Anul trecut am fost chemat la biroul din strada Hybernska, de unde am fost repartizat la așa-numita Technische Nothilfe [1]. După o săptămînă de instrucție ne-au transportat cu trenul la Mannheim. Trebuia să înlăturăm dărîmăturile bombardamentului, să-i culegem pe răniți și să îngropăm morții. Conducerea companiei noastre se afla în mîinile subofițerilor și ofițerilor naziști din organizația Todt. Am avut un conflict cu unul din ei. Mai exact : plutonierul Dammer m-a învinuit că subminez moralul. Drept pedeapsă, am fost mutat în altă grupă care degaja bombele neexplodate. Aceasta este o muncă pentru sinucigași. De aceea, am fugit cu intenția de a ajunge în maquis-ul francez [2]. Am fost însă arestat în gara din Nancy, interogat, închis...

---

[1] Unități tehnice auxiliare pe lîngă apărarea antiaeriană.

[2] Mișcarea franceză de partizani.

— Suficient... În ordine... se pare. Şi nu uita, Schnobel, biografia ta este alfa şi omega tuturor celorlalte lucruri !

Müller îşi aprinde o ţigară de foi.

— Îmi mai faci rost de cîteva lucruri. Un vin bun de Burgundia, sardele, săpun, parfumuri, ciorapi subţiri, ciocolată. Cu precauţie — ştii de ce...

Apoi, deodată, în clipa cînd îmi desprinsesem privirea de la el, aruncă pe neaşteptate întrebarea :

— Cum îl cheamă pe tatăl tău ? Cu ce se ocupă ?

— Josef Maly, şi este magistrat la primăria oraşului Praga.

Se aude o bătaie în uşă. Intră o tînără nemţoaică cu o faţă frumoasă şi părul blond.

— Domnul maior a cerut să-l ţinem la curent cu acţiunile partizanilor. A sosit o telegramă din Blois. Acolo a fost atacată o patrulă de-a noastră...

— Să mergem ! sare în sus Müller. Ia cu tine automatele ! ordonă el, în timp ce-şi încheie centura cu pistol şi îşi aranjează cu grijă în oglindă cascheta.

Scot din dulap două automate Schmeisser. Şoferul nu poate fi găsit nicăieri. Iau loc la volan. Mercedesul pe care-l avem de serviciu înghite kilometrii.

— „Ce traseu avem ?" se gîndeşte Müller cu voce tare. (Face o socoteală pe harta întinsă pe genunchi). Aproape optzeci de kilometri. Ajungi într-o oră ?

— Chiar şi mai puţin !

— Interesează mai ales să cunosc modul lor de acţiune, mă înţelegi ? Vei participa la multe asemenea acţiuni cu ei. Trebuie să le cîştigi încrederea, chiar dacă va fi necesar să lichidezi, să zicem, pe vreunul dintr-ai noştri !

O inscripţie mare, albă, ne întîmpină într-un oraş mic : „A BAS LES BOCHES !" [1].

Müller înjură.

— Îi învăţăm noi minte !

---

[1] Jos (afară) cu nemţii !

— Ce înseamnă în limba cehă — maly ? mă întreabă Müller, care nu poate să tacă nici o clipă.

— Klein [1], îi explic eu.

— Este un nume frecvent ?

— Chiar foarte frecvent... la noi...

— Stai ! oprește, strigă Müller la un moment dat la mine.

Se apropie o grupă de jandarmi. Unul din ei ia loc alături de noi în mașină. Ne duce chiar la locul unde a fost atacată patrula noastră și ne informează că atacul s-a produs înainte de ora douăsprezece, cînd un autocamion mic a intrat în sătulețul aflat alături de Blois.

Ajungem, în sfîrșit, la locul accidentului.

Autocamionul este oprit într-un copac. Îndărătul parbrizului distrus, șoferul are capul pe volan. Un subofițer cu gulerul tivit cu o bandă argintie este căzut în afara mașinii. În spate, alți patru morți.

— Probabil un atac al F.T.P. [2]. Am luat ostatici. Sînt în piață. Domnul maior merge să-i vadă ? întreabă un locotenent slab și roșcovan, care sosise probabil la fața locului imediat după accident.

Mergem.

S.S.-iști în mantale călduroase stau în fața primăriei cu mitralierele ațintite asupra mulțimii. Oamenii — bărbați și femei — stau liniștiți, dar în ochi le mocnește ura. Priviri asemănătoare cu cele de la noi de acasă, de la Roma, Belgrad, Zagreb... peste tot ura este aceeași !

Un polițist francez strînge de la ostatici documentele de identitate. S.S.-iștii mînă cu patul puștilor alte victime.

Müller fluieră încetișor „Lili Marlen".

Stau întins în pat și nu pot dormi din cauza gîndurilor.

Acum mă aflu în Le Mans și mă pregătesc să intru în luptă. Trebuie să ajung în maquis, să devin partizan și să aflu

---

[1] Mic.

[2] Partizani organizați și conduși de Partidul Comunist Francez.

data invaziei — pe care se spune că o pregătesc aliații —, precum și locul probabil al debarcării.

Mă simt ca un șoarece prins într-o cursă. Sau ca un bătrîn gladiator roman.

Și nu mi se pare că aș avea prea multe șanse să scap cu viață.

Aștipesc cu aceste gînduri. Nu însă pentru mult timp.

— Cum se numea mama înainte de a se mărita ?

Lumina puternică a unei lanterne îmi lovește fața.

— Marie Vavrova, iar după măritiș, Mala, răspund în mod automat și-mi ascund fața.

— Cu cine te-ai împrietenit la Mannheim ? Numele !

— Franta Vopicka din Pilsen, Tonda Vranu din Znojmo, Lada Vetrovsky din Budejovice...

— Ai ceva de băut ?

Scot din noptieră o sticlă și Müller își toarnă. Îmi aprind o țigară.

— Domnule maior... Ce este de fapt cu acest Maly ? Și ce este cu cei ale căror nume le-am înșirat ? Este totul adevărat ?

— Schnobel, ești un prost. Te trimit pe tine într-o acțiune care ne-a fost încredințată, tocmai pentru că te consider un om al rețelei capabil, abil, bun... și descurcăreț. Prin urmare, adevăratul Maly într-adevăr a fugit... totul e în regulă. La Saarbrücken a reușit să se urce într-un tren, iar la Nancy a căzut în mîinile noastre. Vei avea și hîrtiile lui, toate autentice, cu excepția fotografiei. Ajunge ?

— Și Maly... trăiește ?

— Nu ! mi-o retează dur Müller.

Mai bea un pahar.

— Schnobel, nu te teme. Știi de ce am fost în stare la Roma ! Începe să se laude, cum face adesea. Pe piept, în partea stîngă, îi mai atîrnă o medalie.

— Deja știm cum să te vîrîm între ei. La Nancy te băgăm la închisoare o dată cu un lot de deținuți din rezistența locală. Nu va fi, bineînțeles, nimeni mai important între ei. Din cînd în cînd tragi cu urechea pe ici, pe colo. Vei fi tracasat puțin,

așa, de ochii lumii. Nu te teme, nu te vor bate de loc; vînătăile artificiale ți le vor face cu injecții. Și apoi...

Prinde din nou forțe, îngurgitînd o dușcă zdravănă.

— Pe urmă te băgăm cu gloata asta în tren. Un tren civil, iar în spate o mașină specială cu escortă. După Dijon, șinele vor sări în aer în fața locomotivei. Un atac prin surprindere, cu explozii mari și cîțiva împușcați. De aranjament răspund eu. Iar tu reușești să o ștergi cu indivizii ăia. Ei știu încotro s-o ia. Te ții după ei... Restul știi !

Se ridică.

— Trebuie să ne grăbim. Avem nevoie de informații ! Sînt sigur că o să reușim. Deja, te-ai putut convinge singur, rețeaua noastră este cea mai precisă și cea mai faimoasă din lume !

Închid ochii și-mi închipui că sînt gladiator. Sau un șoarece prins într-o cursă.

Uneori și în timp de război dacă ai bani, poți servi o mîncare bună la un restaurant. Merg, așadar, și servesc un prînz cum se cuvine.

Deseară mă bagă la închisoare.

Mă zbat în invizibila plasă de păianjen pe care serviciul secret nazist a întins-o asupra Europei ocupate.

— Mulțumesc ! spune patronul cînd fac plata; dar mă străpunge cu privirea și sînt absolut sigur că m-ar străpunge bucuros și cu altceva.

Müller mă așteaptă și mă pune să exersez de vreo treizeci de ori semnătura lui Karel Maly.

— Actele, lucrurile — sînt gata de a fi predate ? Nu se permite să ai nimic asupra ta ! îmi amintește maiorul.

Am avut întotdeauna certitudinea că dacă aș fi dintr-o dată descoperit aș avea timp să lichidez cîțiva din cei care m-ar ataca, așa de bine m-am instruit în școala celor care învață să ucidă. Dar de data asta voi fi pentru prima oară fără nici o armă.

— Şi încă o chestiune. Străduieşte-te să pătrunzi sau în F.F.I.[1] sau, mai bine, în A.S.[2], repetă cu insistenţă — oare a cîta oară — Müller. Dacă reuşeşti să pătrunzi în rîndurile acestora, poate găseşti mai repede ceea ce vrem să aflăm. Cu alte grupări să nu-ţi pierzi timpul !

Îmi reamintesc parte din instructaj : nu trebuie să dau atenţie informaţiilor nesemnificative; nu trebuie să încerc să-mi creez — şi nici nu-mi este permisă — vreo legătură; de-abia cînd voi afla principalul, să fug, să mă prezint la primul comandament de trupe germane, indiferent de ce armă; să nu vorbesc cu nimeni şi să cer un singur lucru : să dau o telegramă fulger la Le Mans, scriind că 127 aşteaptă pe Mandel...

— Totul îmi este clar, îi spun lui Müller.

— Bine, acum hai să mergem la Dijon, unde peste cîteva zile pregătesc atacul fictiv asupra trenului. Discret, vei face cunoştinţă cu locul de unde ai să fugi. Aranjează-te în aşa fel ca nimeni să nu te recunoască !

Maşina cu care mergem este condusă de un soldat.

Porneşte cu repeziciune pe şosea. Trece pe lîngă Orléans. O alee de plopi. Intrăm într-un sector drept, deschis din toate părţile.

Dintr-o dată, de pe cerul albastru se desprinde un avion de vînătoare, care coboară în picaj spre locul unde ne aflăm noi.

— Sîntem pierduţi, înjură şoferul.

În clipa în care sub corpul avionului apar flăcările mitralierelor de bord, frînează brusc.

Grindina de împuşcături muşcă asfaltul din faţa maşinii. Zgomot de motor. Un şuierat. O umbră mare pe pămînt.

Experimentatul şofer demarează cu toată viteza.

— Opreşte ! urlă Müller.

— Nu trăncăni ! i-o retează, doar pentru sine, soldatul.

Avionul ne ajunge din urmă. O rafală. Oprim. Un scrîşnet de pneuri şi un derapaj.

---

[1] Unităţile de partizani unite ale rezistenţei franceze.
[2] Armée Secrète (Armata secretă) — partizanii lui de Gaulle.

În fața automobilului sar în aer stropi de apă ; la marginea șoselei, vîrtejuri de praf.

Mașina ia din nou startul brusc.

Avionul desemnează un arc în partea dreaptă.

— Stop ! Sărim ! urlă Müller.

Avionul de vînătoare atacă acum iar în picaj, lateral. Are mitraliere calibru 12,7 mm și probabil și tunuri de 20 mm, ne verificăm noi cunoștințele. Dacă oprim acum, sîntem pierduți.

De frică, maiorul își pierde cumpătul și cu mîna dreaptă scoate pistolul, iar pe cea stîngă o întinde la volan ; o alunecare... și încă una ; am pierdut viteza. Șoferul înjură și merge în zigzag pe șosea.

E prea tîrziu.

Împușcăturile perforează capota; zornăit de sticlă; sîntem proiectați într-un șanț ; mașina este deja în flăcări.

Deschid repede portiera și părăsesc locul.

Îl văd pe Müller alergînd pe cîmp.

Șoferul a rămas în mașina cuprinsă de flăcări și a murit cu capul aplecat pe volan.

Simt o durere.

Nu mai am control asupra mîinii drepte; în piept simt o presiune ciudată ; din piciorul stîng, de deasupra genunchiului, țîșnește sîngele. Fața îmi este, de asemenea, scăldată în sînge.

Mă răsucesc o dată, de două ori ; cad — cad la pămînt...

Încă o rafală... și nu mai știu nimic...

CURIER ILEGAL LA PILSEN

M-am trezit în zorii albi ai dimineții, într-un spital de campanie S.S.

Avionul de vînătoare m-a pironit pentru trei luni la pat. Patru răni în corp ; doctorii au avut de lucru pentru a mă face la loc. Iar grija ? Ca pentru un pacient deosebit.

— Dumneavoastră ați vorbit mult în timpul cît ați avut febră, mi-a spus într-o zi Marie-Louise, infirmiera.

— Adevărat ? Despre ce ? am întrebat eu cu o prefăcută indiferență.

— Ce știu în ce limbă ați vorbit ? Am înțeles numai numele... multe nume...

Oricum, trebuie să mă gîndesc mereu la asta. N-am trădat oare ceva în starea mea de inconștiență ? Am vorbit numai în limba mea maternă ?

Dar nu s-a întîmplat nimic.

În ziua de 6 iunie, aliații au debarcat în Normandia. Iar eu m-am bucurat că după însănătoșire nu a trebuit să mai fiu recrutat în maquis.

În primele zile ale lunii iulie am plecat din Dijon, cu recomandarea de îngrijire la domiciliu.

Îngrijire la domiciliu ? — asta înseamnă brațele lui Ilse a mea. Timp de două luni, cum au hotărît doctorii.

Atentatul asupra lui Hitler din 20 iulie 1944 m-a zguduit. Ilse a făcut remarca simplă că astfel va fi grăbit sfîrșitul războiului.

Apoi m-am întîlnit cu Müller. Era îmbrăcat în uniformă de locotenent-colonel și purta pe piept o decorație primită pentru „vitejie în lupta cu inamicul în Franța".

— Avem nevoie de tine pentru o misiune importantă, Schnobel !

— Sînt de-abia la începutul reconvalescenței, domnule locotenent-colonel, am obiectat eu.

— Ai primit o recompensă specială ?

— Da.

— Au avut grijă de tine ?

— Da.

— Acum, în urma faptelor petrecute în ultimul timp, nu-i este permis nimănui dintre noi să stea deoparte. Schnobel, poimîine dimineață la ora opt te prezinți la mine, mi-a spus Müller, cu o voce care nu admitea împotrivire.

Mai aveam două nopți de petrecut lîngă Ilse. În cea din urmă, pe cer atîrna o lună portocalie.

— Lumea noastră se naște din sîngele tău și lacrimile mele, mi-a spus poetic și cu gingășie Ilse.

A doua zi, la prînz, am plecat cu trenul la Praga, unde urma să primesc alte instrucțiuni.

Centrala pragheză a Sicherheitsdienstului.

Consilierul criminalist principal Schultze mă întîmpină prietenește.

— Ne interesează o problemă deosebit de importantă, dar în același timp foarte delicată. De aceea am apelat la dumneavoastră. Cunoașteți perfect limba cehă — de fapt sînteți poate singurul ceh cu calificare înaltă și cu calitățile necesare în serviciul nostru secret, după cîte știu. Și despre dumneavoastră se spun numai lucruri bune. Întotdeauna v-ați achitat bine de sarcini, ba chiar foarte bine. De aceea ați venit de la serviciul dumneavoastră din nou la noi...

„Secătura naibii", îmi spun eu în minte și aștept ce-o să zică în continuare.

— Vă informez că este vorba de o misiune destul de delicată, întrucît se referă la o persoană influentă...

Răsfoiește un dosar voluminos.

— Ne interesează inginerul Albert Göring, fratele mareșalului Reichului. Subliniez că întreaga chestiune este strict secretă. Tot ceea ce vă voi spune este numai pentru informarea dumneavoastră.

Vorbește mult și fără întrerupere.

Albert Göring a fost numit în anul 1939 director general al uzinelor Skoda de odinioară. Acum are 44 de ani. A început chiar de la data de 1 iunie a anului amintit să se ocupe de secția de export. Nu avea un venit personal mic — 500 000 coroane pe an. A îndeplinit această funcție în centrala praghezâ a întreprinderii pînă în mai 1940.

La această dată s-a semnat o nouă convenție. Ea se referea și la activitatea comercială viitoare a lui Albert Göring în tot sud-estul Europei. Răsplata : de la uzinele Skoda încasa 300 000 de coroane anual, de la fabrica Zbrojovka din Brno tot cam atît.

Așa a devenit inginerul Albert Göring una dintre persoanele cele mai influente din grupul celor care aveau legături comerciale cu unele țări balcanice. Bineînțeles că pretutindeni era bine primit. Era doar fratele mareșalului Reichului ! Asta se vădea în întreaga lui comportare.

— Albert Göring, continuă consilierul criminalist principal Schultze, a atras prima dată atenția organelor noastre prin faptul că a acceptat să se căsătorească cu o cehă — o fostă vînzătoare de la magazinul Jeppa. Încă înainte de a se întîmpla acest lucru, poliția de stat germană a făcut un control la locuința viitoarei lui soții și a mamei acesteia. Reinhard Heydrich, în calitatea sa de locțiitor al protectorului Boiemiei și Moraviei, s-a opus acestei căsătorii. Albert a trebuit să se ducă la Berlin, la fratele său. După cum se știe, mareșalul Reichului s-a înfuriat și a dezaprobat la rîndul său căsătoria respectivă. Foarte impertinent și cu conștiința faptului că nu este membru al N.S.D.A.P. [1], Albert a declarat mareșalului că-i este totuna. Că, adică, poate să-și schimbe numele, că mareșalul se poate dezice de el, dar că nu permite să se amestece cineva în trebu-

[1] Partidul muncitoresc național socialist german (nazist).

rile lui personale. Totuși, Hermann Göring l-a ajutat cu ceva. A trimis la Praga pe adjunctul lui, generalul Bodenschatz, spre a-i transmite lui Heydrich dorința sa (a mareșalului) de a nu se amesteca în această căsătorie. Astfel, lucrurile au luat în general sfîrșit pentru Albert Göring, nu și pentru noi însă. Tocmai în perioada agitată de acum s-au consumat cele mai importante lucruri. În ziua de 8 august, Albert Göring s-a înapoiat din Balcani. I-am luat pașaportul fără să-i explicăm motivele, dar nu fără un anumit scop...

Schultze afișează o expresie abătută și tace.

Mă gîndesc că poate am nimerit între două pietre de moară.

— Împrejurările ne obligă să începem cercetările în jurul lui Albert Göring. Detalii privind misiunea dumneavoastră vă va da Heinrich von Dox, șeful serviciului nostru din Pilsen. Veți fi fără îndoială ajutat în muncă de secretara lui Albert Göring, domnișoara von Auer — colaboratoarea noastră și cunoscătoare a multor fapte. Bineînțeles că totul se cere să fie rezolvat operativ. Probele contra lui Albert Göring vrem să le avem de la dumneavoastră cît mai curînd. Von Dox vă așteaptă mîine la prînz. La ora zece aveți la dispoziție o mașină care vă va transporta la Pilsen.

— Heil Hitler ! răspunde binevoitor la salutul meu o funcționară nu prea frumoasă.

Mă prezint și-i mai arăt și legitimația.

— Da, știm de sosirea dumneavoastră, domnul comandant este la masă și vă cere să-l așteptați...

Prefer să tac și citesc un ziar pe care-l găsesc pe masa de ședințe.

Von Dox este un tip deșirat, cu niște oase ale feței de o oblicitate ciudată, ochii ieșiți în afară, buze subțiri. Neagreabil.

Intră în birou. Îmi spune să iau loc în fotoliul de la masa lui, plină de hîrtii.

— Știți, colega, despre ce este, în fond, vorba ?

Colega ! ? Asta înseamnă că mă prețuiește. Așa își spun numai nemții între ei.

— În general, da.

Refuz țigările de foi întinse.

— Activitatea dumneavoastră va fi cu totul independentă. Aveți la dispoziție toate mijloacele, iar cînd va trebui, și oameni de-ai noștri, atît din Pilsen cît și din Praga.

Încuviințez cu trufia cuvenită.

— Sarcina numărul unu : consulul elvețian Greube — conform informațiilor pe care le deținem — transferă în Elveția bunurile unei anumite persoane. În acest context, trebuie aflat ceva despre relațiile care există între Albert Göring și soția sa și domnul Greube. Aveți ceva de întrebat ?

— Întîi să fac unele verificări...

— Vă pot prezenta la timpul potrivit, și sub pretextul adecvat, atît lui Albert Göring cît și soției lui...

— Nu, deocamdată să mai așteptăm, poate reușesc să fac și singur cunoștință cu ei. Nu trebuie să știe de mine. Va fi mai bine.

Von Dox răspunde aprobativ.

— Și mai departe ?

— Circulă zvonuri cum că Albert Göring ajută pe cehi — cînd îi deportăm pentru munci în Reich sau în alte situații. Se bănuiește că și acest gen de activitate ar fi pentru el o sursă de cîștiguri...

— Înțeleg.

— Și, în fine, în al treilea rînd, știm că Albert Göring caută să stabilească legături cu marii industriași cehi. Mai precis, începe să caute...

— Înțeleg totul, domnule von Dox. Împrejurările și contextul lor sînt de așa natură încît...

Sună telefonul.

Von Dox se ridică să pună mîna pe receptor ; aparatul este așezat pe un scăunel sub geam. Vorbește fragmentat. Este cu spatele la mine și se uită afară pe fereastră.

Mă uit repede pe hîrtia din fața mea.

„Ordin de arestare — am reușit eu să citesc.

Numele : Karel Zikmund, strada Budejovice, numărul 4.

Motivul : suspect de activitate subversivă îndreptată împotriva Reichului.

Data : 12.08.1944, orele 4,00".

Mîine !

Reluăm discuția.

Număr nerăbdător orele care-i mai rămîn lui Zikmund.

Ce-mi pasă de un oarecare Albert Göring ! De ajutat n-am de ce să-l ajut, pentru asta are un frate. Aici sînt arestați compatrioți de-ai mei, cehi !

Karel Zikmund și cîți alții împreună cu el ! Este greu să fii în slujba naziștilor în propria ta țară.

Spre seară, sar gardul unei grădinițe de la marginea orașului. Ușile scorojite sînt închise.

Bat la o fereastră, dar în strada liniștită se aude de parcă ar fi răpăituri de tobă.

O fetiță scoate capul afară.

— Vreau să vorbesc cu domnul Zikmund...

— Tată, te caută un domn, spune fetița cuiva dinăuntru.

Cu un scîrțîit de ușă trec din verandă în vestibul.

— Dumneavoastră sînteți domnul Karel Zikmund ?

— Da. Ce doriți ?

— Trebuie să dispăreți. Repede. Înainte de ivirea zorilor vine să vă ridice Gestapoul.

— Hm. Asta ar putea spune oricine, tinere. Cine sînteți ?

În lumina jucăușă a lămpii de petrol mă măsoară cu o privire bănuitoare. Nu prea înalt, voinic, lat în umeri.

— Nu este important cine sînt. Dar credeți-mă !

Mă sfredelește cu niște ochi cenușii.

— Dispăreți ! Pînă nu va fi prea tîrziu. Și luați de aici tot ce credeți că v-ar compromite. Nu uitați că se va face o percheziție la domiciliu. Nu aveți mult timp, domnule Zikmund, stărui eu.

Îi citesc în ochi că l-am lovit în punctul sensibil.

— Uitați ce este, n-o să jucăm teatru aici, replică el.

— Nu bateți cîmpii, vă rog.

— Și dacă sînteți un provocator ?

— Sînt cine sînt. În pericol sînteți dumneavoastră și nu eu ! Dimineață o să vedeți că v-am sfătuit bine.

— Și pe urmă... O să ne mai întîlnim cîndva ?

— Nu știu încă. Dar trebuie...

— Bine.

— În fiecare miercuri, inclusiv mîine la ora nouă, mă voi posta în fața cafenelei de la colțul străzii Heydrich, chiar lîngă piață. O să țin mîinile în buzunar și țigara în gură. Omul dumneavoastră va veni să-mi ceară un foc și va pronunța parola Petr. Îl voi întreba dacă îl cunoaște pe Karel. Este bine ?

— De acord. Dacă cineva nu poate veni în vreo miercuri la întîlnire, atunci rămîne valabilă miercurea imediat următoare. Vă mulțumesc, îmi spune el, și-mi strînge prietenește mîna.

— Familia dumneavoastră... Nu se va da de gol că v-a căutat cineva aici ?

— Nu vă temeți. Mă bizui pe soția mea ! mă asigură el.

Plec cu sufletul împăcat. Sînt în patrie și-mi ajut concetățenii.

Von Dox este nerăbdător.

— Ce măsuri propuneți ? Cum să continuăm ?

— Albert Göring s-a întîlnit cu consulul elvețian Greube, în ultimele zile de două ori, la Praga. Dar mai multe întîlniri a avut doamna Göring cu soția consulului Greube. Voi încerca — caut însă prilejul adecvat — să fac cunoștință cu doamna Greube.

— Foarte bine... dar cum și unde ?

— Nu știu încă, o să văd...

— Bine, dar problema este urgentă !

— Scuzați-mă, dar dacă dumneavoastră n-ați putut să rezolvați acest lucru în cîteva luni, cum o să reușesc eu în cîteva zile ?

— Da, colega, înțeleg... Și în ce privește pe fabricanții cehi ?

— Domnul Göring are într-adevăr legături cu o anumită grupă de reprezentanți ai industriei cehe. Trebuie să subliniez însă că — așa cum a reieșit din cercetările de pînă acum — este tocmai acea parte care simpatizează cu führerul și marele Reich. Presupun că într-un timp apropiat voi putea obține date mai exacte referitoare la cursul convorbirilor. Acesta este de fapt și motivul pentru care stau de atîta timp în Praga.

Nu cred ca Albert Göring să fi spus vreun lucru important unor oameni cărora în mod laconic aici li se spune colaboraționiști. Dar lui von Dox nu are rost să-i spun aceasta. Nici de „simpatia" lui Albert Göring față de poporul ceh nu o să vorbesc.

— Vă mulțumesc pentru activitatea depusă pînă acum. Trebuie să ne orientăm tocmai asupra reprezentanților industriei cehe. Să aflăm dacă Albert Göring nu răspîndește zvonuri calomnioase despre Reich... și îndeosebi urmăriți dacă nu cumva vrea să fugă...

Încuviințez. Nu pot să exprim ce gîndesc. Dar ceea ce spune von Dox este un nonsens, serviciul de siguranță încearcă să inventeze învinuiri artificiale și să aducă atuuri false.

— Domnișoara von Auer declară că...

Telefonul.

— O clipă, se scuză el.

„Alo !" strigă el în microfon, stînd din nou la fereastră cu spatele spre interiorul camerei și ocupînd, firește, poziția lui obișnuită cînd telefonează. „Da... Bine... Vin azi la ora opt !"

Ultima propoziție sună mai degrabă a ordin ; la opt seara este aproape întuneric, comentez eu pentru mine, ca de obicei, convorbirea lui von Dox.

— Voiam să subliniez, reia interlocutorul meu discuția, că domnișoara von Auer afirmă — așteptați că am aici cuvînt cu cuvînt — (scoate din sertar o hîrtie și citește) că Albert Göring face aluzie în diverse cercuri de prieteni intimi la greșelile fü-

hrerului nostru și la urmările catastrofale ale războiului pentru poporul german.

Pe mine toate aceste lucruri referitoare la Albert Göring mă interesează numai în măsura în care depind de ele pentru a rezolva altele mai urgente. Acum, de exemplu, mă interesează să știu cum își petrece serile șeful serviciului S.D. de la Pilsen.

Îl aștept nerăbdător să iasă de unde se află.

Pe la ora șase și jumătate iese îmbrăcat într-un costum civil. Pornesc pe urmele lui dinspre hotel. Pentru a lua masa de seară intră într-o cantină de la parter. Apare iar în stradă la opt fără un sfert. Se îndreaptă spre chei.

Îl urmăresc în continuare după toate regulile învățate la școala de la Weilburg.

Se face tot mai întuneric.

Mă uit în toate părțile să văd dacă nu sînt și eu urmărit.

Merge pășind degajat. Apoi se oprește și stă de vorbă cu un individ. Aproximativ zece minute.

Cine poate să fie ? Un concetățean ?

Nu-l las din ochi pe necunoscut. Se poartă foarte natural. Probabil că nu este la prima întîlnire.

Este mai înalt și are un mers legănat.

În apropierea teatrului se oprește și își aprinde o țigară.

Apoi părăsește bulevardul și o ia pe o stradă lăturalnică.

Trebuie să-i aflu numele. Fără îndoială că el poate prezenta interes pentru prietenii lui Zikmund.

Mă strecor în urma lui într-un bloc de la periferia orașului. Aud cum tușește cu un etaj mai sus. Clinchet de chei.

Reușesc să văd cum se închide o ușă. Aud apoi cum mai urcă cîteva trepte. Luminez cu lanterna ușa camerei în care a intrat. Citesc numele de pe ușă.

Un trădător.

Abia aștept să merg la întîlnirea de mîine cu Zikmund sau cu altcineva din partea lui. Miercurea trecută nu m-am putut duce, pentru că a trebuit să-l urmăresc pe Albert Göring care i-a făcut o vizită lui Greube.

Se apropie ora nouă. Orașul este cufundat în întuneric. Mă opresc la un colț de stradă. Apare un individ.

— Scuzați, aveți cumva un foc ? Aprinde țigara și începe să fumeze, apoi mă întreabă iar : Petr ?

— Îl cunoașteți pe Karel ? îl întreb și eu.

— Vă transmit mulțumirile lui.

Ceva mai departe s-au oprit două umbre.

— Sînt pentru dumneavoastră ? întreb eu, arătînd cu degetul în direcția aceea.

— Da. Vă surprinde ?

— Nu.

Mergem să ne așezăm pe o bancă.

— Am venit să vă aduc mulțumiri pentru faptul că l-ați prevenit pe Zikmund. S-a constatat că ați avut dreptate.

Vorbește calm și corect, probabil un intelectual.

— Ajut bucuros pe oricine dacă stă în puterile mele s-o fac.

— Da, vă credem. De aceea am și venit la întîlnire.

— N-am putut să vin acum o săptămînă...

— Important este că ne-am întîlnit...

Ne scrutăm atent privirile, dar nici unul nu îndrăznește să spună primul ceea ce are pe inimă. În cele din urmă îmi iau inima-n dinți și pun primul întrebarea :

— Ce vreți de la mine ?

— Ce putem face pentru dumneavoastră ?

— Ei bine, încep eu să dau cărțile pe față, faptul că în ultimele zile mă mișc mult în jurul lui von Dox nu înseamnă nimic. Nu sînt nazist. Am cu totul altă misiune aici — atît la Pilsen cît și în legătură cu serviciul de securitate german, în general. Asta este deocamdată totul.

— Hm... Vreți să spuneți că îndepliniți misiuni pentru alte servicii ?

— Da.

— Cum ne puteți dovedi acest lucru ?

— Nicicum. Dar faptul că l-am prevenit pe Zikmund nu înseamnă că am expus pe cineva pericolului ? Dacă l-ar fi prins pe Karel, naziștii ar fi putut intra în posesia unor materiale importante. Și ar fi arestat poate și pe alții care erau în noaptea aceea la el... În plus, eu nu v-am cerut să-mi dați nici cea mai mică garanție că...

— Vă mulțumesc pentru încredere.

— Am pentru dumneavoastră ceva deosebit.

Îi spun la ureche numele citit pe ușa de la camera individului pe care l-am urmărit cu o zi mai devreme.

— Da. Ce-i cu el ?

— Este un trădător. Ieri după-amiază i-a telefonat lui von Dox la birou, iar seara s-au întîlnit pe chei.

— Asta este foarte serios...

— Fiți atenți la oamenii cu care are legături. Nu pare a fi un copoi obișnuit. S-ar părea, după cîte cunosc eu din metodele de lucru ale serviciilor secrete naziste, că el este un fel de șef...

— Mulțumesc...

— Dar nu ar fi bine să i se întîmple ceva chiar în zilele care urmează. Ați putea să-mi puneți în pericol...

— Nu vă temeți. O scoatem noi la capăt cu el. Va fi timp suficient pentru încheierea conturilor, v-o promit.

— Aș mai avea să vă spun ceva despre mine. Numele meu este Ludvik Snobl. Sînt din Brandys nad Labem. Acolo am părinții, puteți verifica... Aș fi bucuros să mă credeți...

Cît veți sta aici ? întrebă după o clipă interlocutorul meu.

— Nu știu. Poate două săptămîni, poate o lună.

— Și ne puteți spune ce este cu misiunea pe care o îndepliniți ?

Nu mă mai gîndesc nici o clipă. Îi spun că lucrez pentru englezi.

— Aveți legătura cu ei ?

— Da.

Spun acest lucru cu conștiința curată și în sinea mea încerc să mă înțeleg. De ce fac asta ? De ce lupt să cîștig încrederea acestor oameni ? Vreau să am un alibi după război ? Sau

vreau să compensez serviciile pe care le fac naziștilor ? Vreau să fiu util acasă ? Să apar cu altă față înaintea compatrioților mei ?

Aranjăm o nouă întîlnire peste o săptămînă.

Plec primul.

Strîngerea fermă de mînă îmi dă speranțe.

Cazul Albert Göring a luat alt curs decît cel așteptat. În ultimele zile ale lunii august a sosit la Praga, pe neașteptate, generalul Bodenschatz, adjunctul mareșalului Reichului. În două ore, Albert Göring a fost la aeroport. Avionul a luat startul spre Berlin, după cum am reușit să constat.

Consilierul criminalist șef Schultze tocmai lipsea din centrala S.D. Ce era de făcut ?

Cer o mașină și plec la Pilsen. Von Dox este liniștit.

— La 24 august, secretarul de stat, obergruppenführerul S.S., i-a scris lui Heinrich Himmler cum se comportă fratele feldmareșalului după sosirea din Balcani. A inclus toate informațiile noastre și, desigur, observațiile dumneavoastră. În scrisoare s-a subliniat că, cu toate acestea, Albert Göring era lăsat în libertate, ceea ce putea fi periculos. Se pare că, totuși, în ultimul timp s-a făcut propunerea să fie arestat și trimis la Berlin...

— Asta înseamnă, deci, că misiunea mea ia sfîrșit ?

— Da. Am primit sarcina să vă aduc mulțumiri pentru contribuția adusă la elucidarea acestui caz și să le comunic celor de la Viena cînd vă înapoiați. Cît timp vă trebuie ca să faceți un raport cu toate constatările dumneavoastră referitoare la Albert Göring ?

Ca să mai cîștig timp, răspund :

— Aproximativ trei zile.

— Bine, colega, puteți pleca dacă vreți și peste o săptămînă. Cu ce vreți să călătoriți ?

Răspund că vreau să merg cu trenul. În acest fel, mă puteam opri măcar două zile din drum să-mi vizitez părinții.

Așa a luat sfîrșit pentru mine cazul Göring. N-am făcut nimic deosebit. În afară, poate, doar de faptul că am demascat cîțiva colaboraționiști industriași cehi.

Înainte de a pleca la Viena, îmi propun să mă mai întîlnesc o dată cu omul de legătură al lui Zikmund.

Reușesc, și mergem de data aceasta să stăm de vorbă într-o cafenea.

Luăm loc la o măsuță dintr-un colț al cafenelei, de unde se vede intrarea. Aproape în același timp, la o altă masă, foarte aproape de noi, se așază doi tineri. Probabil escorta obișnuită.

— Informațiile dumneavoastră s-au adeverit. Persoana asupra căreia ne-ați atras atenția este într-adevăr un trădător...

— Sînt bucuros că v-am putut preveni...

Întreb de Zikmund și comunic că plec din Pilsen.

Este surprins.

— Unde mergeți ?

La Viena, răspund eu.

— Vă mai înapoiați aici ?

— Nu știu, s-ar putea să nu mai revin, și-mi pare rău.

— În acest caz, am avea o rugăminte. Ați putea să transmiteți de cealaltă parte niște știri importante ? Este vorba de un plic...

Atîta încredere dintr-odată mă uimește.

— V-am verificat. Părinții dumneavoastră au o foarte bună reputație... Dar nu avem altă posibilitate... Promiteți că materialul pe care vi-l încredințăm va ajunge în mîinile serviciului secret britanic ?

— Sigur, promit.

— N-are să-l găsească naziștii la dumneavoastră ?

Îl asigur că nu.

— Cînd plecați ?

— Mîine. Plicul aș putea să-l transmit peste trei, patru zile ; întrerup puțin drumul să-mi vizitez părinții.

Ne punem de acord asupra felului în care voi primi materialul pentru serviciul secret britanic, ne strîngem mîna și,

înainte de a ne despărți, omul de legătură al lui Zikmund îmi spune :

— Vă mulțumim încă o dată și, dacă veți dori cîndva să luați legătura cu noi, căutați-o pe fata cea mare a lui Zikmund. Spuneți-i că sînteți Petr, și-l căutați pe Pavel. Vă dau adresa ei. În ce mă privește, aș dori mult să ne mai revedem.

— Cu siguranță că o să ne mai revedem, dacă nu în condițiile de astăzi, după război.

ESCADRILA SPECIALĂ ÎN ACȚIUNE DE NOAPTE

— Scoală, băiete... Scoală...

Deschid ochii și zăresc chipul liniștit al mamei. Părul încărunțit, dar fruntea fără încrețituri.

Mă întind ușor pe pernele moi, mirosind a curățenie.

— Doamne, copilul meu, prin cîte a trebuit să treci ! Ce-au făcut din tine ? se vaită ea, punînd mîna pe cicatricele mele din Franța.

I-am spus drept că s-a tras asupra mea dintr-un avion englez sau american, dar am trecut sub tăcere locul și timpul.

— Un război pierdut, continuă să se tînguie mama.

Îmi șterg fața. „Au lăsat urme asupra mea, mamă, îi spun eu în gînd. Dar cele de pe corp nu sînt nimic pe lîngă cele pe care mi le-au lăsat în suflet și n-am cui să-mi împărtășesc amarul. Nici măcar ție nu-ți pot spune".

— Cînd vine tata, mamă ?

— La prînz. Își ia liber. Și știi ce ți-am pregătit ? O supă de ciuperci... Ție ți-au plăcut întotdeauna ciupercile ! Dar văd că tu vrei să te scoli ; pleci ?

— Nu, mamă, mă duc doar pînă în grădină.

Iau plicul pentru serviciul secret britanic și mă așez sub mesteacănul în care mă cățăram cînd eram mic. Îl dezlipesc fără mustrări de conștiință, pentru că eu consider că într-un fel am acest drept. Am făcut rost de un altul asemănător în care să intre hîrtiile de dimensiunea 21 × 15 cm. Numai că în loc de albastru este galben.

Planuri, calcule, statistici referitoare la uzinele Skoda din Pilsen. Zăresc aci și o schiță a tunului cu două țevi aflat în stadiu de proiect. Cifre exacte. Fără îndoială, informații care interesează în cea mai mare măsură pe oricare rețea secretă aliată. Îmi dau perfect de bine seama nu numai de importanța plicului, dar și de faptul că, dacă este descoperit asupra mea, pot plăti aceasta cu viața. Ce soluție trebuie să aleg ? Să distrug documentul compromițător ? Asta nu. El trebuie să ajungă cu orice preț acolo unde este așteptat. Cu puțin noroc, pot scăpa cu viață. Mă înapoiez în casă, unde mama mă așteaptă cu micul dejun.

La masa de prînz a venit și tata. Era ceva mai adus de spate decît îl văzusem ultima oară și mult mai tăcut decît altădată...

Bătăi regulate ale roților de tren. N-am reușit încă să mă eliberez de sentimentul apăsător al despărțirii.

Deschid fereastra. În vagon pătrunde aerul proaspăt al dimineții de octombrie.

„Ausweise, bitte !“ [1] se aude în compartimentul alăturat. Nu mă tem de controlul documentelor, dar trebuie să fiu cu ochii în patru. Trag piedica de la pistol.

Polițiștii iau în fața legitimației mele poziția de drepți.

— Căutăm dezertori, îmi spune unul dintre ei, încet.

În sfîrșit, trenul oprește la Viena.

Müller pare indispus.

Nu este de mirare — armatele fasciste bat peste tot în retragere.

— Pînă la data de 15 octombrie avem de pus la punct cîteva chestiuni mai mici. Apoi ne apucăm de o lucrare mai mare. Ai o cameră comandată dinainte la hotelul „Carlton“, pe Wiednerhauptstrasse. Dimineață începem !

— Da, domnule locotenent-colonel !

---

[1] Documentele, vă rog !

— Din Praga a sosit o telegramă în care se arată că au fost mulțumiți de tine. Ce ai făcut acolo ?

— Regret, domnule locotenent-colonel, dar nu vă pot spune. Este vorba de o chestiune secretă, pe care n-am dreptul s-o divulg nimănui.

— Bine, Schnobel ! Am făcut deja propunerea să fii premiat. Banii îi vei primi în zilele următoare. Cheltuiește-i ! Apoi dispărem pentru trei, patru luni din lume...

— Mulțumesc, domnule locotenent-colonel.

Ce mai pune la cale ? Trebuie să transmit cît mai repede plicul.

Mă duc să-mi văd camera de la hotel și de acolo la Ilse. O găsesc acasă. Mă așteptă.

— Ce-ai făcut în tot acest timp de nu te-am mai văzut ? Eram îngrijorată.

Îi spun despre vizita la părinți, îi povestesc despre mama, despre tata... Era tot ce puteam să-i spun.

Dar nici ea nu mi-a cerut mai mult.

— Ce face dr. Stark ? o întreb între două sărutări.

— Stă aproape tot timpul la clinica care s-a transformat în spital de campanie. Dacă vrei să-l vezi, am să-l invit aici.

După trei zile mă întîlnesc la Ilse cu dr. Stark. Părea foarte grăbit și, de îndată ce-a intrat pe ușă, i-a zis Ilsei :

— Te rog, Ilse, du-te și telefonează la mine, la clinică, că mă duc imediat. Am avut o ședință care s-a cam lungit și știu că sînt așteptat.

Cel mai apropiat post telefonic este la restaurantul din colțul străzii pe care se află casa Ilsei. Asta înseamnă zece minute, mă gîndesc eu.

Îi vorbesc lui Stark de Albert Göring, foarte succint. După care desfac căptușeala de la haină și-i întind plicul cu pricina.

— Înăuntru sînt date importante despre producția de război cehoslovacă.

— Excelent. Le transmit !

Întrebările telegrafice și răspunsurile scurte se încrucișează.

— Dar despre activitatea dumneavoastră viitoare îmi puteți spune ceva concret, acum ?

— Nu, nu știu ce voi face.

— Cum aflați ceva și puteți, înștiințați-mă. Cu cît știm mai repede și mai multe despre naziști, cu atît mai grabnic ia sfîrșit absurdul măcel al oamenilor de pe front. Așteptăm deci și alte vești de la dumneavoastră. Acum vă las, pentru că trebuie să plec la clinică. Oamenii au nevoie de mine acolo.

Aeroportul.

Decolează și aterizează avioane de vînătoare Focke-Wulf 190 și Messerschmidturi bimotoare ME 110, aparate de exercițiu de tipul Arado ; cel mai des, micul avion de legătură Storch.

Dar pe noi nu ne privește.

Locuim într-o vilă de la marginea aeroportului ; în partea opusă se află hangarele și barăcile piloților, precum și cele ale personalului terestru.

Peste șosea zăresc casele fără acoperișuri ale unui sătuleț bombardat și țevile îndreptate în sus ale bateriilor antiaeriene.

Locul în care ne aflăm este păzit de mitraliere antiaeriene ce înconjoară aeroportul și de santinelele S.S. ascunse printre copacii de primprejur.

Războiul pe care-l duce Luftwaffe [1] pe noi nu ne interesează.

Pe aeroport ieșim de fapt numai seara. Cînd se termină ziua și începe noaptea. Avem la dispoziție pentru diverse misiuni escadrila de luptă specială 210.

Sună telefonul de campanie.

— Furtună, răspund eu cu numele meu de acoperire.

— Două sute zece. Înnorat cinci zecimi. Decolare permisă, comunică ofițerul operator al escadrilei.

Fug la etajul întîi. Bat în ușă.

— Intră ! spune Müller.

---

[1] Aviația nazistă.

— Avionul este pregătit să decoleze.

— Foarte bine. Exact după plan, se laudă el.

După puțin timp își face apariția în biroul lui Müller un om voinic și cu mersul sprinten.

— Ordin, domnule locotenent-colonel. se adresează el lui Müller.

— Cum vă simțiți ?

— Bine, domnule locotenent-colonel.

— În regulă atunci, scharführere [1]. Așteaptă puțin jos, că te chem imediat.

— Are benzină mașina ? mă întreabă Müller, după plecarea tînărului.

— Mașina este întotdeauna pregătită, domnule locotenent-colonel.

— Bine. Așteaptă-mă puțin afară, în hol.

— Ies în hol. Deodată privirea îmi este atrasă de un afiș frapant : un soldat cu fața sub o cască de oțel ține un deget pe gură, iar pe piept stă scris cu roșu — Schweige ! [2]

O iau drept aluzie la noi, cei care vorbim. Müller mă cheamă înăuntru. Intră și tînărul scharführer.

— Perchezițonează-l ! îmi ordonă Müller.

Îi întorc pe dos buzunarele de la haină și pantaloni. Am practică în privința asta. Este al zecelea pe care îl controlez astfel. N-are nimic asupra lui, din ceea ce n-ar trebui să aibă.

— Pistolul ? îl întreb eu.

Îmi arată un Mauser, calibrul 7,65 — încărcat, asigurat.

— Cianură de potasiu ? întreabă și locotenent-colonelul.

— Am ! răspunde el încet și cam palid la față.

Pe costumul ușor din stofă subțire nu are nici o marcă de confecție, eu însumi i l-am pregătit.

Controlez valiza.

— Banii să-i țineți mai bine în buzunar, îl sfătuiesc eu.

Își ia porția de bancnote în dolari și lire ; lirele provin din

---

[1] Grad (funcție) în S.S. — subofițer de stat major.

[2] Taci !

atelierele naziste de falsificare a banilor — știu acest lucru —, dar nu se deosebesc de cele adevărate.

Müller dă din cap, laudativ.

— Emițătorul este în ordine ?

— Bineînțeles, l-am verificat o dată singur și o dată împreună cu domnul scharführer.

Îmbrac pe tînăr în costumul de parașutist și-i pun o cască ușoară pe cap.

— Le îngropi împreună cu parașuta, îndată după aterizare, îl învață Müller.

— O țigară ?

— Mulțumesc, nu fumez.

— Un pahar de coniac ? întreabă iar Müller și scoate din sertarul biroului o sticlă neîncepută.

— Da, mulțumesc.

Torn trei pahare mai mari.

— Pentru succesul dumneavoastră ! urează Müller.

La fel, după fiecare pahar.

Îi iau valiza și mergem la garaj, unde ne urcăm într-un Opel-Cadet. O luăm pe drumul prăfuit din apropierea aeroportului, spre capătul opus al pistei. Aici oprim foarte aproape de un monoplan bimotor de tipul Ju 88. Este un bombardier de noapte — cel mai bun aparat în momentul de față în aviația nazistă — adaptat special scopurilor noastre. Are montate rezervoare suplimentare, ca să crească raza lui de acțiune în zborurile lungi. Ușurat de sarcina dispozitivului de bombardat, poate atinge înălțimi depășind 10 000 metri. Cu astfel de aparate zboară numai echipaje bine selecționate.

— N-aveți cumva pervitin ?[1] întreabă tînărul cînd îi strîng parașuta.

Îi dau o cutie întreagă.

Curentul de aer produs de mișcarea elicei culcă la pămînt iarba mare, îngălbenită.

---

[1] Tablete cu efect stimulativ.

— Încă un mușteriu ? mă întreabă radiotelegrafistul nostru, în timp ce-l ajut pe parașutist să coboare în lansatorul de bombe din partea de jos a corpului avionului.

La semnalul pilotului, parașutistul va fi aruncat de aci asupra obiectivului care interesează.

Chepengurile lansatorului de bombe se închid, iar turațiile motorului cresc din ce în ce mai mult.

Decolare împotriva vîntului.

Ju 88 se dezlipește de pămînt, se răsucește într-o jumătate de cerc și se pierde într-un nor verzui.

Acum știu în ce constă activitatea noastră principală : să trimitem agenți în Orientul Mijlociu. Dar nu orice fel de agenți, numai agenți de elită. Agenți care vorbesc toate dialectele limbii arabe și care sînt trimiși la noi după absolvirea unor cursuri speciale. Ei sînt recrutați din rîndul aviatorilor, marinarilor, S.S.-ului etc. Unii sînt chiar spioni cu experiență.

Aceste lucruri n-ar trebui să le știu, dar...

Asemenea agenți stau într-o izolare desăvîrșită în vila noastră.

Vin la Müller unul cîte unul. Următorul sosește numai atunci cînd cel dinaintea lui pleacă. Instructajul final pe care-l primesc aici durează cinci zile.

Müller le dă ultimele indicații. De la el primesc și documentele false, precum și codurile. Este foarte atent să nu le văd pașapoartele. În ce privește dotarea agenților, aceasta intră în sarcina mea. Tot eu mă ocup și de verificarea aparatelor de radio miniaturale, dar foarte puternice, și am grijă ca agenții să nu vorbească cu nimeni, nici cu santinelele care se ascund sub arbuștii dimprejur și au dispoziție să întoarcă din drum pe militarii care deservesc avioanele și bateriile antiaeriene și care ar încerca, în ciuda restricției severe, să pătrundă pînă aici.

La plimbarea prin grădină îi duc pe agenți numai cînd se lasă întunericul : nimeni nu are voie să le vadă fața. Sînt tăcuturni. Duri, impenetrabili. Încrezuți și irascibili. Brutali. Din

frînturile de cunoştinţe pe care le acumulez, alcătuiesc un întreg şi deduc cam la îndeplinirea cărei acţiuni ajută.

Războiul încă nu s-a terminat, dar deja se pregăteşte noua reţea de spionaj. Paraşutiştii trebuie să stabilească legătura. Uneori să transmită informaţii cu ajutorul emiţătoarelor, alteori să se stabilească în locul de destinaţie şi să tacă — poate ani de zile. Fiecare din ei are pregătirea de limbă necesară.

Regret că nu-l pot informa pe dr. Stark. Despre această activitate a naziştilor ar trebui să se ştie de cealaltă parte. Nu se poate însă. Nu pot părăsi vila şi împrejurimile ei. Scriu din cînd în cînd părinţilor cîte o carte poştală pe care mi-o duce Müller ; numai cîte o scurtă salutare cu obişnuitul „sînt sănătos, îmi merge bine".

Observ cu atenţie oamenii pe care îi însoţim pînă la avion. Uneori inelul, alteori cicatricea sau un alt semn de la naştere mi se întipăresc în minte. Ştiu pe dinafară toate datele, cine, cînd a plecat şi pot să descriu fiecare persoană în parte. Repet fiecare lucru auzit sau făcut ca să nu-l uit.

În vilă locuim permanent trei persoane. Eu, în stare de semiarest, cel care se pregăteşte de zbor şi gazda — dacă pot spune aşa ; şchiop şi tăcut, un excelent bucătar.

Dar Müller ? Pleacă cîteodată seara, dar se înapoiază neapărat dimineaţa. Cînd nu pleacă, bea. Bea şi se uită atent la o hartă mare prinsă pe un perete şi pe care este trasată linia frontului cu nişte pioneze colorate. Priveşte trist cum Germaniei hitleriste îi mai rămîne doar un singur stat vasal — Ungaria.

Zilele sînt monotone şi nesfîrşit de lungi. Războiul se apropie de sfîrşit, iar eu pregătesc aici planurile murdare de viitor ale naziştilor !

— Domnule locotenent-colonel, avionul de ieri nu s-a înapoiat la bază, raportez eu lui Müller cînd apare într-o dimineaţă.

Înjură.

— De ce nu s-a înapoiat ?

— A fost doborît de avioane de vînătoare inamice înainte de Viena — Neustadt. La întoarcere...

— Să-l ia dracu de avion... Principalul e că a ajuns deasupra obiectivului ! Ţi-am adus şi eu o ştire proastă.

Müller îmi întinde o scrisoare şi pleacă.

Îmi scrie sora pe adresa din Viena. Plicul este deschis. Data este veche. Serviciul S.D. cenzurează totul.

Părinţii au murit în accident de cale ferată. Ciocnire de trenuri. Se duceau la Praga să facă cumpărături de Crăciun. Tatăl meu a murit în urma gravului accident înainte de a fi fost transportat la spital, mama nu şi-a revenit din starea de inconştienţă şi, cu toată grija doctorilor...

O noapte fără vise, groaznică.

N-am să-i mai văd niciodată ! Şi n-am putut nici măcar să-i duc pe ultimul drum. Ei nu mi-au transmis ştirea la timp !

Dimineaţa simt în locul inimii o piatră.

În zilele următoare mă transform într-un automat care execută întocmai ce i se cere.

Ura pe care arestul mă face s-o simt este şi mai mare.

Acum nu mai planează ameninţarea S.D.-ului asupra vieţii părinţilor mei, dacă îi trădez pe naziști.

Cu sînge rece, mă gîndesc la răzbunare şi aştept să-mi vină şi mie rîndul să mor.

După o lipsă de două săptămîni, Müller s-a înapoiat la vila în care eram cazaţi şi m-a chemat imediat la el.

— Domnule locotenent-colonel, astăzi avionul nu poate decola.

— Prostii. Mîine trebuie să trimit doi oameni într-o misiune deosebit de importantă !

Doi agenţi cu acelaşi avion am mai trimis o singură dată. Acum era a doua oară. Şi cu o destinaţie specială... Încotro să fie ? Palestina ? Irak ? Siria ?

Müller se îndreaptă spre telefon şi apucă nervos receptorul.

— Domnule maior... vă ordon ! Trebuie să folosim nopțile lungi... Nu mă interesează nici un fel de vreme... Ce ! ? Cum vă permiteți ? ! Trîntește furios receptorul în furcă.

A doua zi dimineața, Müller a venit la birou însoțit de doi indivizi.

— La armamentul obișnuit să fie adăugate două automate cu amortizor, cîteva încărcătoare cu muniție, o stație de radio cu bătaie mare, două surse de alimentare, două paturi de dormit. În plus, emițătorul obișnuit și haine civile. Toate într-un balot care să fie aruncat cu o parașută aparte ! împarte Müller indicații.

Controlez cu grijă emițătorul, pregătesc armele și conteinerul în care să le introduc.

Cuplul cu destinație specială este dotat cum se cuvine.

Într-o încăpere de la subsol am dat peste o bombă cu explozie întîrziată. Era rămasă, probabil, de la cei care fuseseră aici înaintea noastră, căci, așa cum am putut să aflu de la niște aviatori mai vechi, de aici erau trimiși diversioniști în rîndul armatelor sovietice.

Müller nu știe de mașina infernală ; a venit aici o dată cu mine, iar în depozit n-a intrat niciodată.

Mă gîndisem de multă vreme s-o folosesc, dar nu găsisem momentul potrivit. Acum aveam prilejul.

După instructajul obișnuit, cuplul se îndreaptă spre avion. Primesc sarcina să mă ocup de aranjarea bagajului celor doi agenți, inclusiv de pregătirea parașutei.

Montez bomba în corpul unuia dintre aparatele de emisie-recepție, în așa fel încît să explodeze în aer, departe de frontul german.

În sfîrșit, avionul decolează. Singura emoție este aceea că mă mănîncă palmele și n-am răbdare pînă dimineața, cînd va trebui să mă prezint să-i raportez lui Müller despre situația echipajului.

Dimineața mă învîrt în jurul telefonului de mai multă vreme. Un țîrîit. Nu, nu era ceea ce mă interesa. Un alt zbîr-

nîit de telefon... Alerg la Müller și-i raportez, făcînd eforturi supraomenești să-mi ascund bucuria : despre avionul care decolase cu o zi mai devreme continuăm să nu primim nici o veste.

— Dar despre echipaj ?

— De asemenea, nici o veste, domnule locotenent-colonel.

În Orientul Mijlociu am trimis în total patruzeci de agenți — inclusiv cei care n-au mai ajuns la destinație.

COMANDOUL DE CAPTURĂ

Februarie 1945.

Pe străzi se tîrăsc coloanele Wehrmachtului în retragere. O armată înfrîntă.

Mărșăluiesc grenadierii în formații dezordonate, înghețați, deși este timpul dezghețului, cum par să arate băltoacele. Trec autocamioane grele, vehicule pentru orice fel de teren, mașini sanitare. Huruie tancurile, tunurile.

Urmează apoi infanteriștii care vin în șiruri lungi. Osteniți, sălbatici, nerași. Uniformele lor de culoare verzui închis au pierdut strălucirea victoriei.

Camioanele pentru aprovizionare se împotmolesc în coloanele de civili refugiați. Intră în acțiune jandarmeria. Cu brutalitate.

La o intersecție explodează o grenadă. Copii morți și mame plîngînd. În depărtare se aude frontul, iar eu stau departe de el și alerg pe străzi, îmbrăcat în uniformă nazistă de căpitan și împopoțonat cu crucea de fier clasa întîi.

În aceste săptămîni de descompunere generală desfășor o muncă murdară. Dar am cea mai bună ocazie de a mă răzbuna, de a face ceva mult mai util ca pînă acum pentru țara mea.

— Dați voie, vă rog, spun eu, dînd la o parte un grup de oameni din fața unui birt pentru ca să intre înăuntru un infanterist cu haina în flăcări.

O lozincă arborată chiar deasupra străzii pe care se află birtul avertizează : „Numai pentru ofițeri".

Investighez starea de spirit a ofițerilor.

Am obligația de a raporta despre toți cei care încearcă să le submineze moralul, poartă discuții sceptice, de natură să afecteze unitatea armatei. Despre toți cei care flirtează cu ideea de a termina războiul.

— Pot să iau loc lîngă dumneavoastră, domnilor ?

— Vă rog, domnule căpitan !

Sîntem patru la masă : eu, un ofițer de tancuri, un standartenjunker S.S. [1] și un locotenent de la artileria antiaeriană.

Scot din pardesiu o sticlă de coniac și umplu patru pahare.

— Vă rog să nu mă refuzați.

Tanchistul dă peste cap primul paharul.

— În sănătatea noastră, spun eu.

— În sănătatea... ? Și așa o să ne curățăm. Toți, și pentru ce ? intervine scurt unul dintre noi, nu atît de lipsit de politețe cît de pătimaș.

— Pentru ce ? Pentru patrie, pentru Germania ! lovește cu pumnul în masă un altul.

— Eu nu sînt german. Sînt austriac ! se strîmbă tanchistul.

— Mie mi s-a ordonat să plasez bateria în cîmp deschis și astfel să resping un atac de tancuri rusești. Ne-au ciuruit înainte ca noi să putem deschide focul ! constată sec locotenentul.

Un lungan ruginiu, într-o bluză de parașutist, pestriță, trage un scaun la masă noastră. Se dezbracă de manta. Are gradul de căpitan.

— Capul sus, domnilor ! Nu uitați că führerul a vorbit în ultima vreme de niște arme care fac adevărate minuni. Sau nu credeți în armele secrete ?

— Ba da... dă din mînă, ironic, parașutistul. Dar mai mult cred în mine. Trebuie să fim tari. Acum două zile am ordonat să fie împușcați o sută de prizonieri ruși și-mi imput fiecare cătun ucrainean căruia nu i-am dat foc...

---

[1] Elev de școală militară.

— Fericit cel ce crede că va scăpa din asta, spune meditativ tanchistul.

— Și ce altceva ? Priviți ! am aici un manifest rusesc. Spune că războiul nostru este nedrept... Ne promit că or să se poarte bine cu noi în prizonierat — putem să-i credem ? se enervează standartenjunkerul S.S. și vîră manifestul sub nas artileristului.

— Luați-l de aici ! N-am poftă să mă las împușcat, refuză vehement locotenentul.

— M-am săturat pînă-n gît de atîtea vorbe ! spune scîrbit parașutistul.

Standartenjunkerul S.S. ia cu atenție manifestul și-l vîră în buzunar.

— Iertați-mă o clipă, le spun eu comesenilor mei.

Consilierul tribunalului de război Lorenz locuiește numai cu două blocuri mai încolo, la parter.

— Un căpitan de parașutiști și un standartenjunker S.S. poartă în birtul din colț discuții subversive. Au asupra lor manifeste sovietice care instigă la trecerea de partea cealaltă a frontului și pe care le arată ofițerilor ! îi comunic eu.

Consilierul expediază imediat la fața locului comandoul de captură pus la dispoziția sa.

— Îi dezarmați, îi percheziționați și-i aduceți aici, le ordonă el.

Proba care le atestă vinovăția se află în buzunarele lor.

Curînd aud salvele plutonului de execuție în grădina din spatele clădirii în care locuia și lucra consilierul. Cadetul și parașutistul fuseseră împușcați.

Cazinoul ofițerilor din Viena.

Mă strecor printre mese.

Astăzi sînt în uniformă de ofițer de aviație.

Difuzorul din perete anunță o victorie a armatelor naziste.

Un locotenent-colonel de aviație se duce și-l dă la maximum.

— Victorie ? Ce prostie ! Cerul este al dușmanului. Bombardierele lor distrug orașele noastre. Sîntem neputincioși în fața lor...

Îl liniștesc. Este beat, altfel și-ar retrage cuvintele. Dar în uniforma albastru închis îi sînt simpatic. Îl invit să ia loc la o masă cu mine. Se laudă cum a violat femei în Ucraina și Moldova. După încă două pahare de coniac, îmi mărturisește că dacă nu s-ar teme de pedeapsă ar fugi, la americani, bineînțeles, dar că nu s-ar teme prea mult nici de ruși, deși are niște polițe cu ei...

Este chemat la fața locului consilierul tribunalului de război Lorenz.

Afirmațiile locotenentului-colonel de aviație au fost auzite și de alți ofițeri de primprejur. Este arestat imediat. Ține capul plecat.

Nu-mi este milă. Acesta este frontul meu de luptă.

Rămîn mai departe în cazino și cer chelnerului să-mi aducă o sticlă din cel mai bun vin.

Nimeni nu bănuiește ce se ascunde sub uniforma mea de aviație. Dimpotrivă, ea atrage cîteva priviri compătimitoare.

Îmi sorb liniștit vinul.

— Îmi permiteți ?

— Desigur !

Un hauptsturmführer S.S. voluminos. Crucea de cavaler — pentru ce oare îi atîrnă pe piept ? Pe obraz are o cicatrice oblică.

Așază cu grijă la piciorul mesei o servietă mare, plină pînă la refuz. Nu știu cu ce, dar, dacă va fi nevoie, o să aflu.

— Krueger, pocnește el călcîiele.

— Von Karnau, răspund eu, ridicîndu-mă de la masă și prezentîndu-mă în același fel.

— Avion de vînătoare ? înnoadă el convorbirea.

— Nu. Bombardier de noapte.

Îmi oferă o țigară dintr-o tabacheră de aur grea și lucrată cu multă finețe.

— Este splendid executată, spun eu.

Rîde și își pipăie cicatricea.

— Amintire dintr-o luptă ?

— De la partizani. Niște rîioși mizerabili. Dar mi-au plătit-o ei, cu vîrf și îndesat.

Începe să se laude. Îmi arată chiar și niște fotografii cu oameni schingiuiți, spînzurați, împușcați în grup...

Cînd pune înapoi în servietă fotografiile, observ că este plină cu tot felul de obiecte din aur, inele, cercei, coliere etc. Telefonez direct lui Müller ; îl știu cît este de lacom după asemenea obiecte.

După numai cîteva minute, Müller, însoțit de doi bărbați din S.D. îmbrăcați civil, își face apariția la masa noastră.

— Ridicați-vă, domnule căpitan, îi spune Müller scurt și cît mai autoritar posibil.

— Domnule locotenent-colonel, încearcă să protesteze arestatul.

— Ați jefuit Reichul, i-o retează Müller și-i desface în față servieta.

Hauptsturmführerul duce mîna la pistol. Inutil. Însoțitorii lui Müller îi pun cătușele.

— Calm... calm ! liniștește Müller agitația. Am prins un infractor periculos ! Apoi, adresîndu-mi-se mie, ca și cum nu mă cunoaște :

— Urmați-mă și dumneavoastră. Ați fost de față cînd arestatul m-a amenințat cu pistolul. Este vorba de o simplă mărturie.

Merg cu el, bucuros.

La începutul lunii martie, Müller mă cheamă la el. Mi s-a părut mai nervos ca oricînd, deși se străduia să pară calm.

— Schnobel, trebuie să ne despărțim. Plec în altă parte !

Nu trebuie să-mi spună încotro. Știu bine. Centrala vieneză a Sicherheitsdienstului se desființează. Frontul se apropie vertiginos. Totul se pregătește să fie mutat în fortăreața alpină.

— Drumurile noastre se despart aici, continuă el. Dar am avut grijă și de tine. Poimîine pleci cu un comision la Praga.

Ai acte în regulă și tot ce-ți trebuie. Dacă poți, fugi la americani. Ne vom mai vedea, cu siguranță. Aici, ai din partea mea...

Îmi întinde un teanc de lire englezești falsificate și o tabacheră frumos lucrată.

— Vă mulțumesc, domnule colonel !

În ultimele zile mulți au fost înaintați în grad și Müller și-a mai pus o stea pe epoleți.

— Ai predat deja uniforma ? Dacă n-ai predat toate lucrurile pînă acum, predă-le pînă mîine și, începînd de poimîine, poți pleca cînd vrei.

Salut ca de obicei și plec.

Pe coridor și în birourile alăturate domnește aceeași nervozitate pe care am observat-o la Müller.

Ce-or fi vrînd să trimită la Praga ?

Păcat — mă gîndesc eu — că doctorul Stark nu mai este la Viena. S-a mutat nu demult la Salzburg, cu spitalul de campanie cu tot. În schimb, Ilse este tot aici. Dar ei nu-i pot spune nimic din ceea ce mă frămîntă. O iubesc și atît. Și pentru că și ea mă iubește, mă simt dator să merg să-i spun că în foarte scurt timp voi pleca la Praga.

Am s-o mai revăd ? Cine știe, poate că da, poate că nu...

ULTIMA ÎMPUȘCĂTURĂ

Documentele pe care le duc într-un geamantan sigilat nu vor ajunge la locul de destinație.

Stau comod pe banca din spate a unui automobil. La volan este un rottenführer S.S., iar lîngă el, cu automatul încărcat pe genunchi, un scharführer S.S. — amîndoi din centrala vieneză. Vorbesc unul cu altul cu voce scăzută. Îi cunosc bine.

Mă uit la grumazurile lor groase.

„N-o să mai vorbiți mult, vă promit", le spun eu în gînd.

Müller ne-a condus pînă la mașină. A stabilit cu exactitate traseul călătoriei — prin Linz și Ceske Budejovice, pînă la Praga. Acesta este, după părerea lui, cel mai sigur drum.

— Comisionul trebuie să-l predai chiar dacă va fi să mergi în patru labe și să duci geamantanul în dinți ! Altfel te găsesc și-ți jupoi pielea ! a ținut el să mă avertizeze înainte de a-mi strînge mîna.

Escorta spune că materialul este important. Și nu mă îndoiesc că însoțitorii mei au primit indicații precise în legătură cu el. Să apese pe trăgaci ori de cîte ori consideră că este necesar.

Nici nu mă gîndesc să duc materialul destinatarului din Praga.

Să îndeplinesc pentru Sicherheitsdienst sarcini noi, cu cinci minute înainte de ceasul al doisprezecelea, nu mai vreau.

Mă uit pe șosea în urma noastră. Trebuie să iau în considerare eventualitatea de a fi urmăriți de o altă mașină. Dar nu

mi se pare să fie așa. Barierele care s-au lăsat după noi înainte de Veseli nad Luznici trebuie să fi oprit din drum orice mașină.

Trecem cu mașina prin Sobeslav. În stînga noastră este Luznica.

Scharführerul deschide fereastra mașinii și privește afară. Este neliniștit.

— Zboruri de avioane în picaj. Poate că ar fi mai bine să oprim, spune el.

— Accelerați pînă ajungem la o pădure și opriți acolo unde ne putem ascunde mai bine după copaci, ordon eu.

Șoseaua este dreaptă. Ajungem repede la o pădure. Șoferul se întinde pe iarbă, iar scharführerul așază masa. Eu am mai întîrziat puțin în mașină. Cobor și mă gîndesc că aș putea să împușc cu cîte un glonț pe fiecare, dacă i-aș lua prin surprindere. Mă uit în dreapta, în stînga: nimic la orizont.

— Mîinile sus !

Surprinși, cu respirația tăiată, ridică contrariați brațele.

— Pentru toți cei pe care i-ați chinuit... spun eu, și-i împușc pe rînd.

Mă uit iar în dreapta, în stînga: nimic la orizont. Arunc cadavrele într-un desiș și mă urc la volan. Cotesc spre șoseaua alăturată, de aici, după cîțiva kilometri, din nou în pădure, mai adînc, pe un drum îngust de căruțe. Opresc și deschid geamantanul. Este plin cu documente de spionaj. Deschid și plicul pe care mi l-a dat separat Müller și citesc, simțind cum mi se oprește respirația : „Către Centrala pragheză a S.D.-ului. Centrala vieneză a Sicherheitsdienstului vă pune la dispoziție pe agentul S.D.-ului, Ludwig Schnobel, așa cum ați cerut. Îndată ce sus-numitul își va îndeplini misiunea pe care i-o veți încredința, insistăm să fie imediat lichidat, întrucît a fost inițiat într-un mare număr de acțiuni secrete.

Semnat: Müller".

Timpul meu zboară.

Introduc la loc în geamantan materialele secrete. Învelesc geamantanul cu un impermeabil și, cu ajutorul unei securi, sap o groapă. Introduc apoi în ea geamantanul cu documentele se-

crete și mă urc repede la volan. Alerg ca un bolid, dar nu știu dacă fuga aceasta mai folosește la ceva. Plecasem din Viena în cursul dimineții. Centrala pragheză poate că fusese deja înștiințată prin teleimprimator despre plecarea noastră și urmărirea începuse.

Îmi continui totuși drumul cu mașina printr-o cărare îngustă din pădure. Apoi cotesc printr-un luminiș plin de pajiști spre un loc mai coborît, căutînd pe cît posibil să fac cît mai dificil să mi se dea de urmă.

Îmi schimb, de asemenea, îmbrăcămintea și, după ce ajung pe căi ocolite aproape de Praga, abandonez mașina. Mă urc într-un tren care tocmai atunci venea. Schimb trenul și iau un altul spre Pilsen.

Sînt din nou acasă. Legitimația S.D. o rupsesem încă din tren și-i dădusem foc.

Sînt din nou un om fără nume.

Prin fereastra casei părintești admir primăvara.

Coroanele castanilor dau în alb, liliacul din grădiniță răspîndește un miros parfumat și cade o ploaie măruntă.

Mi-am schimbat de cîteva ori domiciliul.

Prietenii de la Pilsen m-au mutat acum la Posazava.

Stau la fereastră cu automatul în mînă. Am încărcătoare de rezervă și muniție suficiente.

Ies numai noaptea. Merg orbecăind. Un aparat mic de radio și o mînă de oameni care îmi aduc din cînd în cînd mîncarea îmi fac legătura cu lumea.

Imperiul nazist de o mie de ani se prăbușește.

Iar eu sînt un tînăr fără nume.

Tînăr ? Oglinda îmi arată cu siguranță mai multe riduri ale frunții decît se cuvine la cei douăzeci și doi de ani ai mei. Müller îmi spunea că sînt un băiat drăguț.

Müller... Mereu îmi reproșez faptul de a nu-l fi lichidat. Ar trebui să fac asta — după război.

Ziua citesc.

După atîta timp am din nou cărți cehe. Citesc dintre acelea pe care le savuram și altădată cu Karel, Zdenek, Jirka și Honzik.

Mă gîndesc la tot ce am făcut în ultimii patru ani și scriu încontinuu. Mi-am făcut un fel de jurnal de zi. Trec în el totul : nume, locuri, timpul cînd s-au petrecut anumite fapte. Mă gîndesc, de asemenea, la Ilse, singura mea oază de fericire în toți acești patru ani.

În dimineața zilei de 5 mai, femeia care îmi aducea mîncare mă înștiințează că în Praga este zarvă mare. În cartierul Vrsovice a fost împușcat un polițist german, iar școala de aici s-a transformat într-un fel de lagăr de deținuți.

La prînz ascult o știre la radio.

„Facem apel la poliția cehă, jandarmeria cehă, la trupele regulate să vină să ne salveze din clădirea radioului. S.S.-iștii vor să ne ucidă !"

În Praga a izbucnit insurecția.

Ascund cu grijă jurnalul de zi, închid bine casa și o pornesc îndată la drum ; automatul pe umăr cu țeava în jos, sub impermeabil...

CUPRINSUL

	Pag.
Furt în gară	5
Viața în schimbul unei semnături pentru S.D.	17
Agent dublu	23
În școala celor care învață să ucidă	39
Canalul doctorului Stark	45
Iulie fierbinte la Roma	53
Secretul adresei Gran Sasso	61
Maquis-ul francez	71
Curier ilegal la Pilsen	79
Escadrila specială în acțiune de noapte	93
Comandoul de captură	105
Ultima împușcătură	111

Responsabil de carte : cpt. CONSTANTIN GĂDEA
Corector : a. c. STOIAN RADU

Dată la cules: 03.10.1971. Bun de tipar: 09.11.1971
Tiraj 1 500 ex., din care 1 400 ex. hîrtie semivelină şi 100 ex. hîrtie velină, format 16/61 x 86.
Lucrarea conţine 116 pagini.

Destinul dramatic al lui Ludvik Snobl, eroul acestei cărți, este autentic. El este prezentat așa cum a fost, chiar dacă multe întîmplări din viața acestui tînăr par excepționale și de necrezut. Prin ilustrarea tăriei de caracter, a curajului, patriotismului și capacității de a se orienta în situații grele și neașteptate de care a dat dovadă eroul, lucrarea de față îmbracă evidente valențe educative.